

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta \$400
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
64,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT, NO. 196. — ŠTEV. 196. NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 21, 1919. — ČETREK, 21. AVGUSTA, 1919. VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

PRISSELJEVANJE IN IZSELJEVANJE

NASELNIŠKI KOMISAR CAMINETTI PRAVI, DA JE VSE RAZBURJENJE RADI IZSELJEVANJA NEPOTREBNO. — VEČ JIH PRIHAJA KOT ODHAJA.

Histerija glede izseljevanja ima kaj malo temelja. Nobenega vzroka ni biti v skrbeh z ozirom na industrijalne interese vsled odpotovanja inozemcev iz Združenih držav.

Ta dežela je in bo še naprej dežela prilike, napredka in upanja za človeštvo in privlačna sila Amerike bo v bodočnosti prav tako velika kot je bila v preteklosti.

Med onimi, ki so odpotovali, nameravajo številni izostati za vedno, a na podlagi izkušenj s tujim elementom našega prebivalstva je moje mnenje, da se bo polovica onih, ki so odšli in ki še bodo odšli, vrnila semkaj.

Tako je označil Anton Caminetti, generalni priselniški komisar delavskega departmanta, veliko izseljevanje zunaj rojenih Amerikancev iz te dežele tekom preteklih šestih mesecev.

Odkar so bile odpravljene omejitve z ozirom na potovanje v ino zemstvo, je odpotovalo v prvih šestih mesecih 96,506 ljudi v Evropo, proti 28,000 v zadnjih šestih mesecih leta 1918.

Te številke so videti na prvi pogled presenetljive, a komisar Caminetti izjavlja, da kažejo te številke glede priseljevanja v isti dobi, da se je v tem času več ljudi priselilo kot izselilo.

Čeprav ne priznavajo, da je gibanje tujcev proti njih prejšnjim domovom večje kot je bilo v časih pred vojno, navajajo vendar naselniški uradniki naslednje vzroke za odpotovanje inozemcev:

1. — Želja priseljencev, da ugotovijo usodo svojih sorodnikov in da zavarujejo svoje lastniške interese po končani vojni.
2. — Ustvarjenje novih vlad v njih prejšnjih domovih, z večjimi pravicami za posamezne državljanje.
3. — Nove prilike, katere je ustvarila vojna za civilizacijo po tom podelitve zemljišč, ki so bila dosedaj v rokah vlad in plemstva.
4. — Upanje, da bodo lahko našli dobičkanosno prihranke, katere so nagromadili v Združenih državah vsled svoje varčnosti ter visokih plač, ki so prevladovala tekom vojne v vseh industrijah.
5. — Naravna navada tujcev, da se ob gotovih denarjih vračajo v svoje rojstne kraje.
6. — Radovednost, da vidijo opustošenja vojne ter si ogledajo izpremembe, povzročene po tem preobratu.
7. — Narodna prohibicija v Združenih državah.

Imigracijski uradniki izjavljajo, da niso številni tujci v Združenih državah nikesar čuli o svojih sorodnikih tekom cele vojne ali dobe petih let in to vsled — smrtih slučajev ali pa stroge cenzure. Povsem naravno je, po mnenju teh uradnikov, da se ti tujci sedaj neprestano vračajo domov ter izjavljajo, da spada veliko število sedanjih izseljencev v ta razred.

Drugi največji razred izseljencev iz Združenih držav obsega one, ki so bili že pred vojno vajeni od časa do časa obiskati svojo staro domovino. Veliko število ljudi iz tega razreda se bo vrnilo v Združene države.

Oni, za katere so bile oblike nove vlade v prejšnjih domovih privlačna sila, spadajo v tretji razred, ki je precej obsežen in upanje na uspešno investiranje prihranjenega denarja je bi nadaljnjim magnet, ki je vlekel naše številne izseljence.

Čeprav razvednost se ne omejuje na nobeno plemo, kajti

PRUSIJA USTVARJA VOJAŠKO POLICIJO

Stvorjenje vojaške policije križi pogodbo, a zavezniki ne bodo nastopili proti temu.

Koblenc, Nemčija, 18. avgusta. Militarizacija nemške policije, ki nasprotuje baje določbam mirovne pogodbe, se je že pričela, soglasno z informacijami, ki so jih dobile tukajšnje ameriške oblasti.

V mestu Kassel je pruska vladna pred kratkim popolnoma novo organizirala policijo v vojaškem smislu in policija je sedaj opremljena z jeklenimi čeladami in puškami ter ima redne vaje v svojih kasarnah.

Dosedaj še ni znano, kak bo končni obseg nove militarizacije policijske organizacije. Amerikanci, ki študirajo demobilizacijo in reorganizacijo nemške armade, pravijo, da je pomen militarizirane policije v Nemčiji velik.

Ameriški častniki imajo zapiske o objavi, da ima pruska vlada namen organizirati takovano "Schutzmannschaft" ali varstvene straže po celi Prusiji, ki bi bile dejanski vojaške skupine, opremljene kot je redna infanterija, a podrejene ministrstvu za notranje zadeve. Uporabilo naj bi se jih le za zatiranje notranjih nerodov.

Te čete naj bi bile soglasno z načrtom popolnoma zase ter presegale glede števila armado, katero sme imeti Nemčija soglasno z mirovno pogodbo.

All ja priznavajo, da imajo denar v gotovini? Le malokateri med njimi.

V glavnem imajo dve vrsti storij, katere pripravujejo v opravilo. Prva storija je strašno žalostna, dokler je niste slišali par stokrat. Določeni je bil bolan, bolan šest mesecev ter ležal v bolnišnici. Računi zdravnika so požrili vse prihranke. Nihesar mu ni stalo kot denar, s katerim si je kupil tikel, da odpotuje domov. Kljub temu pa ima ponavadi deset denarja v svojem pasu krog trebuha. Tudi bolehen ne izgleda, temveč je rdečih lic in dobro rejen.

Kaj storimo s takimi? To je zelo enostavno. Rečemo mu, da bi radi videli potrdilo, kdaj je bil odpuščen iz bolnišnice, ali če nima takega potrdila, da bi radi videli račun zdravnika. Ponavadi se vsak tako potrdila ali računa "zeložil". Vlada pa ima precej natančne določbe za take, ki se skušajo izogniti plačanju dohodninskega davka in te pridejo v takem slučaju vpoštev.

Natc pride človek, ki izjavi z žalostnim obrazom, da se je komaj preinil skozi tekom vojne. Pravi da je zaslužil po \$2.50 na dan. To svedoča ni res, kajti če je delal tukaj tekom vojne, je gotovo zaslužil po \$5 na dan. (V tem oziru so javni uradniki slab informirani, kajti tudi tekom vojne je le malokdo zaslužil po pet dolarjev na dan in če jih je zaslužil, ni bilo to redno in nepretrgano.)

To pa ne pomeni, da skoča, vsak oslepiti Strica Sama. Vzemimo Italijane, ki so najbolj številni med izseljenci in skoro vsi so 200odstotno patriotični. Večinoma plačajo radi brez vsakega obojavljanja. Presenetljiva je množina denarja, katerega so vtaknili v vojna posojila in katerega so podarili Rdečemu križu. Obnašali so se kot dobri ameriški državljani in ko bodo prišli domov v Italijo, bodo stavljeni pred vojno sodišče, ker so se izmuznili vojaški službi. Oni to dobro vedo, a se ne brigajo niti malo.

Dosti je vzrok, radi katerih se Italijani in drugi takozvani vračajo domov. Številni Italijani niso čuli o svojih družinah če dolga leta ter hite sedaj domov, da se informirajo na lieu mesta. Nekateri med njimi pa spadajo v razred "policisti", ki imajo namreč prihranili skoro ves denar.

ROJAKI, BODITE PREVIDNI!

V New Yorku je nastalo v zadnjem času novih agentov kakor gob po dežju. V mamljivih besedah vabijo rojake k sebi, ponujajo vse hitro in ceno, ali pri tem le gledajo, kako bi sebe koristili na vaše stroške.

Ne izročajte denarja ljudem, katerih ne poznate in ki niso pod državno kontrolo, pod varščino.

Takoimenovanih šifkartasov je danes več, nego potnih parobrodov pluje po morju. Od ljudi vzamejo aro, a na prostor na parniku naj ljudje čakajo po več tednov. Veliko je med temi ljudmi takih, ki so zelo slabega značaja, in oblasti nanje pazijo. Toda kadar je denar iz žepa od zaupljivih rojakov, ga je težko ali celo nemogoče nazaj dobiti. Torej pozor pred raznimi priliznimi agenti. I toči zvoniti je prepozno.

Poznamo ljudi, ki so od rojakov denar dobili, da bi v domovino odposlali živila in druge potrebščine že pred več meseci, a do danes še nihče ni dobil in tudi ne bo, ker so dotične obkurne osebe vso svoto zase porabile.

Oni rojakom, ki so poslali za boje v stari kraj, pa naznanimo, da so zaboji dospeli na pravo mesto in mi smo že več pisem dobili, v katerih potrjujejo sprejem zabojev. Upamo, da so tudi rojaki že dobili od svojeev potrdila.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Paris, Francija, 20. avgusta. — Najvišji vojni svet ni več mirovna konferenca, temveč neke vrste vlada, ki se peča z notranjimi zadevami vsake dežele v Evropi, — je baje rekel na seji najvišjega sveta Signor Tittoni, italijanski minister za zunanje zadeve ter član mirovne konference.

Vsako je izmučen od sedanjih napetosti, — je nadaljeval Tittoni. — Ta položaj ne more iti naprej. Konferenca mora spraviiti vse stvari v red. Ostale pogodbe je treba dokončati predno sme kdo misliti na počitnice.

(Zadnja mirovna konference je bila največji fiasko kar jih je kdaj videl svet. Glavni člani konference so videli le Nemčijo, italijanskemu imperijalizmu ter postavljalno etnotno fronto proti italeri so diktirali mir. Na vse ostale pa so pozabili. Glavni možje so se razkropili po celem svetu, nekateri so stopili v penzijo in — mali narodi, ki so največ trpeli vsled vojne, še sedaj ne vedo, pri čem da so. Konferenca očitno misli, da se bo vse izlepa razšlo in da mali narodi lahko čakajo. Nikdo ne ve, kaj se bo zgodilo z našimi kraji, kakšne bodo meje nove jugoslovanske države in koliko Slovencev bo prišlo v italijanske kremplje.

Poleg pariških šušmarjev so še oni v Belgradu, ki se bore za slovske sence, mesto da bi predkazali celemu svetu, da se ne boje Italijanov, čeprav jih je trikrat več in da so zvesti zmage, ker se hočejo boriti za svojo rodno grudo, ki je bila njihova skoro tisočletje in pol.)

Odkar so bile odpravljene vse zapreke, je bilo vloženih približno 600,000 prošelj za potne listine, vključno vse vrste potnikov. Imigracijski uradniki pa so prepričani, da se bo nekako 25 odstotkov inozemcev vrnilo v Združene države.

SLABA VINSKA LETINA V FRANCJI.

Paris, Francija, 19. avgusta. — Silna vročina, ki je trajala par dni neprenehoma, je napravila velikansko škodo v vinogradih južne Francije. Na nekaterih mestih se je dvignil toplomer do 140 stopinje Fahrenheita. Tako vročina ni bila še dvajset let.

PUSTITE MRTVE — POČIVATI!

General Pershing je poslal nasvet proti premeščenju trupel vojakov, ki so umrli v inozemstvu.

Washington, D. C., 20. avgusta. — General Pershing je dal v kabelskem poročilu na vojni departament izraza svojemu mnenju, naj se pusti trupla ameriških vojakov, ki so umrli v inozemstvu, počivati v bližini mesta, kjer so padli.

Če bi mogli govoriti ti vojaki sami zase, sem prepričan, da bi rekli, naj se jih pusti tam, kjer so z drugimi tovariši vred izvojevali zadnji boj, — je sporočil general Pershing. — Oni, ki počivajo v Angliji, so dali svoja življenja za isto stvar in njih zemeljski ostanki predstavljajo isto rešitev kot oni vojakov, ki leže na bojnih poljih.

Mislim, da goje zgoraj omenjena čustva številni, ki so razmišljali o tej stvari.

Ta čustva naj bi navdajala vse srodnike in prijatelje padlih junakov. Priporočajte, naj se nobenega naših mrtvih ne odstrani iz Evrope, razen če zahtevajo tako najbližji sorodniki in priporočajte nadalje, naj se takoj stori kake za trajno izboljšanje in okrašenje naših pokopališč.

Paris, Francija, 20. avgusta. — Najvišji vojni svet ni več mirovna konferenca, temveč neke vrste vlada, ki se peča z notranjimi zadevami vsake dežele v Evropi, — je baje rekel na seji najvišjega sveta Signor Tittoni, italijanski minister za zunanje zadeve ter član mirovne konference.

POZIV ITALJANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Paris, Francija, 20. avgusta. — Najvišji vojni svet ni več mirovna konferenca, temveč neke vrste vlada, ki se peča z notranjimi zadevami vsake dežele v Evropi, — je baje rekel na seji najvišjega sveta Signor Tittoni, italijanski minister za zunanje zadeve ter član mirovne konference.

Vsako je izmučen od sedanjih napetosti, — je nadaljeval Tittoni. — Ta položaj ne more iti naprej. Konferenca mora spraviiti vse stvari v red. Ostale pogodbe je treba dokončati predno sme kdo misliti na počitnice.

(Zadnja mirovna konference je bila največji fiasko kar jih je kdaj videl svet. Glavni člani konference so videli le Nemčijo, italijanskemu imperijalizmu ter postavljalno etnotno fronto proti italeri so diktirali mir. Na vse ostale pa so pozabili. Glavni možje so se razkropili po celem svetu, nekateri so stopili v penzijo in — mali narodi, ki so največ trpeli vsled vojne, še sedaj ne vedo, pri čem da so. Konferenca očitno misli, da se bo vse izlepa razšlo in da mali narodi lahko čakajo. Nikdo ne ve, kaj se bo zgodilo z našimi kraji, kakšne bodo meje nove jugoslovanske države in koliko Slovencev bo prišlo v italijanske kremplje.

Poleg pariških šušmarjev so še oni v Belgradu, ki se bore za slovske sence, mesto da bi predkazali celemu svetu, da se ne boje Italijanov, čeprav jih je trikrat več in da so zvesti zmage, ker se hočejo boriti za svojo rodno grudo, ki je bila njihova skoro tisočletje in pol.)

DENARNE POŠILJATVE V ISTRU, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna isplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim varmetam primerno tudi hitro pceli Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je za seženo po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir	.....	\$ 6.30
100 lir	.....	\$ 12.60
500 lir	.....	\$ 63.00
1000 lir	.....	\$ 126.00

Denar nam pošlati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVEKKA FRANK BANKER, 30 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZADEVA PROHIBICIJE

PROHIBICIJSKA ENFORCEMENT PREDLOGA JE SEDAJ PRED SENATOM. — VSAK BO IMEL LAHKO PRIVATNO ZALOGO IN STANOVANJE NE BO IZPOSTAVLJENO PREISKAVI. RAZEN, ČE NE BO PIJAČ PRODAJAL.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Natančno besedilo prohibicijske enforcement predloge, ki je sedaj pred senatom, vzbuja pozornost onih, ki so dali nekaj na stran za suhe dni. Lastniki privatnih zalog so zmagali v svoji zahtevi, da jim ni treba sporočiti in naznaniti, kaj imajo v svojih kletah in svojih privatnih stanovanjih.

Tozadevni odstavek v predlogi se glasi naslednje:

— Vsaka oseba, ki ima postavno dovoljenje za posestvanje pivjača, naj sporoči komisarju v teku desetih dni po uveljavljenju osemnajstega amandmanta k ustavi Združenih držav, vrsto in množino opojnih pivjač, ki se nahajajo v njegovi posesti.

Ni pa nepostavno imeti opojne pivjač v privatnem stanovanju, če je slednje zasledeno ter ga rabi lastnik kot stanovanje in takih opojnih pivjač ni treba naznaniti pod pogojem, da so te pivjače le za osebnorabo lastnika, njegove družine, ki stanuje v takem stanovanju ter njegovih bona fide gostov, katere sprejema v dotičnem stanovanju.

Potrebne dokaze mora prinesiti lastnik v vsaki akciji v dokaz, da je bila pivjača postavno pridobljena, posestvana in rabljena.

Nadalje določa postava, da se ne sme izdajati nikakih razskovalnih povelj, razen če se rabi privatna stanovanja za prodajo opojnih pivjač, nahajajočih se v takih stanovanjih.

Marfa, Texas, 20. avgusta. — Čeprav ovirani od hudih nallvov so kavaleristi osmega ameriškega kavalerijskega polka nadaljevali s svojim patroliranjem po gorah, onstran mehiške meje. Iskali so bandite, ki so vjeli poročnika Petersona in Davisa, za katere so zahtevali \$15,000 odkupnine.

Glasi se, da je šestdeset mož v tolpi, ki je držala oba avijatika, čeprav izjavljata slednja, da sta videla le šest banditov.

Generalni major Diekman, poveljnik južne divizije, ki se je pred kratkim vrnil iz Francije, po osebno vodil zasledovanje, soglasno s poročili, ki so došla iz San Antonio.

Čeprav je navidežno zapustil glavni stan v namenu, da inšpicira postojanke ob meji, vodi baje general zasledovanje banditov. Kavaleristom pomagajo zrakoploveci Združenih držav, ki služijo kot peizvedovalci. Ti so baje ubili enega Mehikanca tekom nekega napada večeraj popoldne.

En armadni aeroplan se je vrnil v pretekli noči s poizvedovajca z dvema luknjama v enem krilu. Zrakoplovec je izjavil, da so streljali nanj trije Mehikanci in da je on s strojno puško vrnil ogevoj, pri čemur je ubil enega Mehikanca. Kavalerija je ostala dva zasledovala.

Soglasno s poljsko telefonsko službo so se morale boriti ameriške čete proti močnemu vetru ter hudim nalivom. Banditi so imeli čas ur časa ter se medtem razkropili v gorskih preizih in kanjonih. Njih sledovi so bili deloma izbrisani od dežja in vsled tega jih bo težko najti.

Zasledovanje mehiških banditov

VIHARJI SO POMAGALI BANDITOM NA BEGU, KO JE AMERIŠKA KAVALERIJA PREKORAČILA MEHIŠKO MEJO. — AMERIKANCI SO SE MORALI BORITI S SILNIMI TEŽKOČAMI. — ČETE NAJ BODO PRIPRAVLJENE.

Marfa, Texas, 20. avgusta. — Čeprav ovirani od hudih nallvov so kavaleristi osmega ameriškega kavalerijskega polka nadaljevali s svojim patroliranjem po gorah, onstran mehiške meje. Iskali so bandite, ki so vjeli poročnika Petersona in Davisa, za katere so zahtevali \$15,000 odkupnine.

Glasi se, da je šestdeset mož v tolpi, ki je držala oba avijatika, čeprav izjavljata slednja, da sta videla le šest banditov.

Generalni major Diekman, poveljnik južne divizije, ki se je pred kratkim vrnil iz Francije, po osebno vodil zasledovanje, soglasno s poročili, ki so došla iz San Antonio.

Čeprav je navidežno zapustil glavni stan v namenu, da inšpicira postojanke ob meji, vodi baje general zasledovanje banditov. Kavaleristom pomagajo zrakoploveci Združenih držav, ki služijo kot peizvedovalci. Ti so baje ubili enega Mehikanca tekom nekega napada večeraj popoldne.

En armadni aeroplan se je vrnil v pretekli noči s poizvedovajca z dvema luknjama v enem krilu. Zrakoplovec je izjavil, da so streljali nanj trije Mehikanci in da je on s strojno puško vrnil ogevoj, pri čemur je ubil enega Mehikanca. Kavalerija je ostala dva zasledovala.

Soglasno s poljsko telefonsko službo so se morale boriti ameriške čete proti močnemu vetru ter hudim nalivom. Banditi so imeli čas ur časa ter se medtem razkropili v gorskih preizih in kanjonih. Njih sledovi so bili deloma izbrisani od dežja in vsled tega jih bo težko najti.

Cena kronam vedno pada

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bomo in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

100 kron	.....	\$ 3.25	1000 kron	.....	\$ 30.30
300 kron	.....	\$ 9.40	5000 kron	.....	\$ 148.00
500 kron	.....	\$ 15.15	10,000 kron	.....	\$ 295.00

Denar nam pošlati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVEKKA FRANK BANKER, 30 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA

Published Daily
Owned and published by
SLOVENO PUBLISHING COMPANY
Incorporated in
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Vice-President.

Place of business of the corporation and address of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA" izlazi vsak dan izvenredni nedelji in praznikom.

Na celo leto v celni št. v Ameriko in Kanado	\$4.00	Za pol leta za mesto New York \$2.00	Za šest let za mesto New York \$2.99
Na pol leta	\$2.50	Za pol leta	\$2.50
Na šest let	12.00	Za Evropo za celo leto	\$4.00

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$4.00.

Advertisements on agreement.
Dagbladet trykkes på mandag og onsdag.
Dagbladet trykkes på mandag og onsdag.
Dagbladet trykkes på mandag og onsdag.

GLAS NARODA
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: 8978 Cortlandt.

Fasno iz Novega mesta

V "Napreju" smo čitali notico o Novomeškem županstvu in njegovega župana, zadeva je resnična o vsem, le to bi dvomil, da ima naš okrajni glavar res intencne zveze z g. županom, kakor jih je imel prej okrajni glavar baron Rechbach, kateri je pospeševal njegovo paševanje vsestransko. Resnično pa je, da ima povprečje vseh treh strank poverjeniku samemu. Objubil je deputaciji, da bo zadevo pustil preiskati po okr. glavarju dr. Vončni. — Preteklo je več mesecev, da je prišlo do zaslišanja nekaterih strank, dognano je tudi, da so se dotične pritožbe izročile v preiskovanje županu samemu.

Zaslišal je predvsem tražnika g. Lubija, ki pa je v kljub teroriziranju odločno vztrajal pri temu, kar je navedel v pritožbi in dal pohovno na zapisnik. Proti temu zasliševanju se je poslal brzojavni protest. Ne gre, da bi župan, ki je sam prizadel, vodil preiskavo. Zahtevalo se je, da se poveri nadaljnjo preiskovanje na vse podane pritožbe nepristranski vladni osebi.

Kakor znano so vse ovadbe romale vsled tega protesta po zaslišanju par oseb zopet v Ljubljano. Ker je zopet dalj časa preteklo in ni nikakega rezultata, si usojamo vprašati javno, kakšnega mnenja je poverjenstvo za notranje zadeve v tej stvari.

Kljub temu pa pasuje neomejeno župan po svoji lastni volji naprej, ne ozira se na občinski zakon in na njegove odredbe. Občinski aprovizirajo vodi župan sam. Kako jo vodi, se razvidi iz pritožb, ki so bile predložene poverjenstvu notranjih zadev.

Občinski proračunovi ni bilo od leta 1913 javno razpoloženi. Občinske doklade so se pobirale po 45 odstotkov, dokler se ni eden veleposestnikov, je že vedel zakaj leta 1917 pritožil proti temu, nakar so se doklade stornirale in omejile na 15 odst., kakor določa občinski red.

Na pritisk finančne uprave, da se mora dostaviti proračun za leto 1918 in razpisati 45 odst. doklade, je sklicel župan 31. maja občinsko sejo, pri zaprtih vratih, da javnosti ni bilo pristopa in so določili 45 odst. doklade in sestavili proračun za 1918. Ker se pa v zmislu občinskega reda ne morejo občinske doklade določati za pretekla leta, a marveč samo naprej, bi se imele logično pobirati doklade za leto 1919.

Značilno pa je to-le:
Neki tukajšnji občan je v uradni sobi vprašal župana: kako more občinska uprava izhajati v teh časih s 15 odst. dokladami, ko je bilo že pred vojno s 45 odst. težko. Župan reče: občinske finanče so v tako dobrem stanju, da bi občina za tekoče leto 1919 lahko izhajala tudi brez 15 odst. doklad. Da se pa te pobirajo, je zakrivil občinski odbor, ki je to sklenil v času njegove odsotnosti.

Vprašanje je sedaj, odkod prav zaprav vsi ti dohodki prihajajo, 45 odst. doklade donajajo letno 10 tisoč kron, točna štajntina in tržna pristojbina je v mirnem času donajala okroglo sedem tisoč kron, ki pa je v vojnem času odpadla vsled omejenih sejmov. Vžitina na žrnanje in pivu je donajala okroglo 2000 kron. Že to bi donajalo letno 20,000 K.

K tem pa se mora vpraševati iz vanredne povikse v vojnem času, kakor tudi sedaj. To so razne vojne doklade mestuemu osebju, vojaške nastanitve in nebroj drugih zadev. Ako 15 odst. doklade donajajo 3333 K, drugi dohodki, n. pr. na pivu in žganju so gotovo po večini odpadli, kako se potem za more izkazovati tako sijajno in ugodno občinsko stanje?

Ne moremo si drugače to tolmačiti nego s tem, da je vse potrebščine pokrivala občina iz dohodkov aprovizacije. To domnevamo se potrjuje, ker se brani župan dovoliti vpogled v aprovizacijsko knjigovodstvo!

Ali je pravilno, da morajo to breme nositi pred vsem ubožni sloji, ki so bili vvezani na drago aprovizacijo, med tem ko so bili dobro situirani trgovci, posredniki in obrtniki, nenasvezani na aprovizacijo, ker so dobili potrebna živila po spekulaciji na lasten račun vedno ceneje od prodajalcev.

Če se se pobirate znižane 15 odstotne doklade, namesto petkratno povišanih, kar bi se smelo z vsem upravičenjem pričakovati, ker so razni dohodki odpadli in zidatki pri občinski upravi pa — znatno narasli.

Pride pa čas in z njim tudi vsa odkritja, za kar je še danes javnosti prikrita, za vse napake je odgovoren župan in občinski odbor ter vlada sama, ki ne upošteva pritožb.

In da so razmere v naši občini nezdrave, pove sledeča okolnost: Iz občinskega sveta je izstopil 40-letni odbornik in načelnik gospodarskega odseka Makso Bruner. Da je ta vlezasluzeni mož odstopil, je pripisovati postopanju župana Karla Rožmana. Gospod Bruner dobro ve, kaj se kuha v Novemestu — ve dobro, da ne mara in ne more prevzeti kot tak nikakih intrig od strani Novomeščanov — zato je raje odpovedal pri zadnji seji občinskega odbora svoje častno mesto.

Ljubo bi nam bilo, da bi nam g. Bruner poročal, kaj je do tega koraka privedlo. Čuje se, da v kratkem odstopi več odbornikov. In vlada spi!

Nezdrava se pritoži — bodite pripravljani!
Pain-Expeller
pomaga takoj pri vseh bolečinah, udarcu ali opeklinah.
Pazite na znak SIBRO.
Po vsaki lekarni po 25c in 50c ali pa pošljite na
F. A. D. RICHTER & CO.
129-130 Broadway, New York

tudi na deželne pridelke.

Memiri v Italiji.
Vsled odredbe kraljevega namestnika, izzavane po nereditvi vsled draginje, da se morajo cene za živila in druge najnujnejše življenske potrebščine izdatno znižati, so skoro po vseh krajih Italije izginila živila iz trgov. Trgovci oddajo le zelo malo množic zahtevanih potrebščin. Ribiči ne prinašajo rib na trg.

Iz Vidma na Beneskem poročajo: — Vsled draginje je prišlo v Spiliberghu do žalostnih izgrediv. Mestna delavska zadruga je sklicala zborovanje, katerega se je vdeležila velikanska množica. Oblasti so predvidevale izgrede in so ukrenile potrebne varnostne odredbe. Po zborovanju je množica napadla De Rosine prodajalno, toda posredovali so karabinerji, ki so množico razgnali. — Demonstracije so nato hoteli iti pred občinsko palačo, toda vojaški kordoni so jim zastavili pot. Množica je začela kričati in protestirati in je končno naskočila vojaške kordone ter jih prodira. Vojski so pa začeli streljati s — strojnimi, nakar se je množica razbežala. Bilo je pet oseb umrlih in enajst ranjenih.

Razno

Vprašanje železniških parkov bivše Avstro-Ogrske.
Iz Pariza poročajo, da je strokovna komisija mirovne konferenec med drugim razpravljala o vprašanju, kako bi se izvršila razdelitev železniških parkov bivše Avstro-Ogrske, ki pripadajo sešaj Jugoslovanom, Čehoslovanom, Poljakom, Rumunom in Italijanom. Sedaj vlada v železniških parkih, velika zmešnjava. Med našimi železniškimi vozovi je mnogo vagonov, ki so bili svojčas zaplenjeni zaveznikom in so bili prebarvani. Vse izgleda, da bo komisija v Parizu določila, da se celokupni bivši železniški park razdeli sorazmerno na dolžino železnice po kilometrih, ki so prišle v oblast novonastalih držav.

Borza za poljedelske pridelke v Zagrebu.
Trgovski krogi v Osijeku in Novem Sadu so že pred nekaj časa sklenili osnovati žitno borzo. Sedaj se pripravljajo v Zagrebu, da v sedanjih borzi odprejo poseben oddelek za deželne pridelke. S 1. avgustom t. i. menijo že razširiti delovanje zagrebske borze

ZASTONJ VSEM KI TRPE NA NADUHO
Novo domače zdravilo, katero more vsako dobiti brez nepravilne in izgube časa.
Imamo nov način, kako zdraviti naduho in želimo, da poskusite na naš način. Nič ne de, ako je to že dolga bolezen, ali pa se je pojavila le-ore kratkino, ako je slabajna ali pa kronična naduha, morate morate brezskrbno poskusiti našega načina. Na to se ne gleda, v kateri klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravlja, ako vas muči naduha, naš način vas bo takoj odpravil.
Posebno želimo poslati onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, briganja, zdravila, opija, dimi, patentirano kafeje itd., želimo pokazati vsakomur, da je ta novi način določen, da vstavi vsako težko dihanje, vse hropenje in vse strahne napade takoj in za vse čase. To zdravilo se pošilja na vsi svet. Pišite le danes in prišle s tem načinom takoj. Ne pošiljate denarja. Najbolje je, če pošljete spodnji kupon. Starite to dake.

FRONTI KUPON ZA NADUHO.
FRONTIER ASTHMA CO., Room 457 X Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.
Pošljite prazno karkolajno voljno listično:

ROJAKI, POSTOJTE, BERITE

Kdor ljubi godbo in petje, ima sedaj najlepšo priliko si nabaviti krasni Gramofon najnovejšje vrste. Velikost 17x9 inch. Igra plošče vsakega izdelka, ker je opremljen z Universal Tonarm porabljen na dve strani, posamezni deli so fino poniklani.

Ker imam izvanredno veliko zalogo in nimam potrebnega prostora, sem primoran dati pod ceno. Stane komplet — \$28.80, poprej \$35.00. Kdor želi imeti ta krasni Gramofon, naj mi takoj piše.

Pošljam po poštne povzetju (U. O. D.)
VICTOR NAVINSHEK,
331 Grove Street Conemaugh, Pa.

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO DRŽAVNO KONTROLO
RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO
PRODAJA VOJNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI
IŠTARJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU

Ki želite potovati v staro domovino, ki želite poslati denar ali kateri drugi opraviti katerokoli zadevo v stari domovini, naj se obrnete na našo banko, ki služi svojim rojakom za vsako 25 let v splošni zadolžitveni, poštne in druge stvari.

VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobite vsakdo takoj v naših pisarnah.

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street New York, N. Y.

VABILO NA OTVORITEV Slovenskega Doma v Collinwoodu, Ohio NEDELJA 24. AVGUSTA

PROGRAM

1. Društva in občinstvo se zbirajo na 152. St. in Saranac R'd ob 12.30 popoldne.
2. Korakanje po 152. St. in po Holmes Ave. do Slovenskega Doma z godbo "Triglav" na čelu.
3. Pozdravni govor predsednika ob priliki otvoritve Doma. — B.) Otvoritev Slovenskega Doma. — C.) Godba igrice slov. koranicno. — D.) Razvite zastave Slovenskega Doma.
4. Nagovor župana H. L. Davisa.
5. Nastop glavnega govornika Mr. Anton Grdina in drugih govornikov.
6. Nastop pevskega društva "Soča" in drugih pevskih zborov.
7. Ples otvorilje fantje in dekleta ki so defilirali Slov. Doma.
8. Dvospev sester Anice in Josifine Saso.
9. Srečkanje raznovratnih dobikov.
10. Najstarejši pisalci dobre krasno darilo.
11. Ples in prazna zabava.
12. Ob 10. uri zvečer prične žrebanje zofe.

Prišel je zaželeni dan za Collinwoodske Slovence, kajti ustanovili in zgradili smo Dom, katerega smo tako zelo potrebovali. Ponosno se dviga krasna stavba, Slovenski Dom, v katerega bomo zahajali vsi, stari in mladi. Trenutek, katerega smo vsi težko pričakovali, je napočil. In dasi je bilo veliko dela in truda, je vendar neustrašenost in energija zmagala vse presodke. Tako je danes dan našega slavlja, dan nove dobe collinwoodskih Slovencev. 24. avgust 1919 bo ostal za vedno zapisan v zgodovini collinwoodskih Slovencev, ker na ta dan bomo praznovali otvoritev našega narodnega svetišča.

Da pa bomo proslavili čim bolj ta veliki dan, priredilo se je slavnostno otvoritev Doma. Kot razvidite iz programa, bo obilo zabave za stare in mlade. Kajti veselic se bo vršilo od 12. ure popoldne pa do 12. ure zvečer. Za vsestransko postrežbo in zabavo je v oblini mere preskrbljeno. Spodaj in v kleti je pivski prostor, mize ter kuhinja. V prvi dvorani bo ples, v zgornjih prostorih pa mize, kjer se bo občinstvu nudila vsakovrstna zabava. Pri tej veliki slavnosti bodo svirale dve slovenski godli in sicer "Bled" in "Triglav", kateri bosta dajali občinstvu in plesalčinih plesalcem priliko, da plesajo po pskočnih zvokih in da poslušajo krasne koncertne komede. Dalje sodelujejo razna pevška društva, kakor tudi nastopijo naše brhke mladenke v več pevskih točkah. Pobirali se bodo tudi prostovoljni prispevki ob priliki korakanja v dvorano. Nikar pa ne mislite, da ne bo naše izborne domače kuhinje. O ne! Naše izkušene kuharice vam bodo postregle z vsem. Zato le pridite vsi!

Za obilno udeležbo našega slavlja — e uljudno priporočam
Direktorij SD.

LISTNICA UREDNIŠTVA
Mr. F. M., Omaha, Neb.
100 K je danes \$3: in 25c za poštnino, toraj se dobi za vsak dolar 30 kron. Kako dolgo bode to trajalo, ne moremo reči; mogoče bode cene kronam še rasle, ali pa obratno.

PIKNIK
Rojaki, ne pozabite vdeležiti se piknika Slov. Delav. Podp. društva, ki se vrši v nedeljo 24. avgusta v Henry Walters Emerald parku, Glendale, L. I. Odbor

ALI JE VASE ZDRAVJE VREDNO 2 CENTE?

Pozor!
SLOVENCI, HRVATJE IN SRBI ki potujete skozi New York. Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in bote najboljše postreženi. — Čiste sobe s eno ali dvema posteljama. Prostora za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene. **AUGUST BACH,** 63 Greenwich St. New York, N. Y. Adresa: JUVITO LABORATORY, So. Hills Branch 5, Pittsburgh, Pa.

ANGLESCINA

Učite se angleščine amerikanizirajte se. Čas je tu, ko Amerika pričakuje od nas, da se prilagodimo tej deželi, da pomagamo pri vladi kot volilci in si pomagamo sami do boljših služb. Vodja Slovenske Korespondenčne Šole, Mr. L. A. Starce, se je vrnil iz Francije in bo zopet vodil šolo, ki je bila ustanovljena že leta 1907. Imamo svoje lastne tiskane angleško slovenske učne knjige, katerih ne morete kupiti nikjer drugod. Spisane so tako praktično, da se iz njih naučite več kakor iz drugih slovnice in rečnikov. Šolnina za cel letčaj (Full Course) je deset dolarjev. Na stotine naših rojakov se je že vpisalo v to šolo, vpišite se tudi vi. Izrežite spodnji listek in ga pošljite še danes.

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA
(The Slovenian Correspondence School)
6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10) CLEVELAND, OHIO

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA, 6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10), CLEVELAND, OHIO. POŠLJITE MI POJASNILA O VAŠEM POUKU NA SPODNJI NASLOV: IME ..... ČESTA ALI P. O. BOX ..... MESTO .....

Vi ste lahko zdravi

Se še želite zdraviti pri prvem in najboljšem zdravniku v Pittsburghu, **DOKTOR J. OSBORNU**, v katerega uradu se govori čisto slovenski in ki se nahaja na 113 Smithfield Street, drugo nadstropje. Dobite ga lahko. On jamči za pravo zdravljenje vaše bolezni, zdravi pa vse bolezni, možike in ženske. Posebno se pazi, da hitro in trajno ozdravi vse privatne bolezni možikov. K njemu se lahko s zaupanjem obrnete. On zna varovati tajnost. K njemu prihajajo ljudje od blizu in daleč da jih zdravi. Njegove cene so zmerno, zdravljenje najboljše. On ima svojo lastno lekarno in vse električne stroje za pregledovanje. On zdravi vsakega enak: bogatina in siromaka. Pojdite k njemu in se sami prepričajte. Pazite na naslov:

PROFESOR DOKTOR OSBORNE
113 Smithfield Street, (2. nadstropje) Pittsburgh, Pa.

O izseljevanju in priseljevanju

V sedanjih dneh ni nikakih priseljencev iz Italije. Pravijo, da jih je nekaj, ki bi radi prišli v Ameriko, a ti sa take vrste, ki bi ne lili nobene koristi za deželo.

Medtem pa je dva milijona Židov iz Rusije in Rumunske, ki hočejo na vsak način priti v Ameriko. Ti Židje pa gotovo ne bodo opravljali dela, katero izvršujejo sedaj Italijani. Ti Židje bodo le še bolj napolnili že itak prenapolnjena mesta ter se oprijeli obrti in trgovine, ki ima že itak preveč židovskih zastopnikov.

Razentega pa je vrjetno, da se je tem Židom vcepilo škodljivo doktrine, ki so splošno razširjene v deželah, iz katerih nameravajo priti ti Židje.

Splošno prevladuje v Ameriki naziranje, da potrebujemo prave gradilce podceestnih železnic in navadnih delavcev kot pa stvariteljev sovjetov v Združenih državah.

Tako piše list, ki ima seveda posebno "piko" na Žide. Kljub temu pa so izvajanja popolnoma pravilna.

Delavci, ki so dosedaj opravljali težka dela v deželi, ki so bili zaposleni pri konstrukciji vsake vrste, na železnicah, v rovih, pri grajenju podceestnih železnic, v smelcah in drugih industrialnih obratih, kjer pride v poštev telesna moč in vstrajnost, — zapuščajo sedaj deželo.

Med temi delavci so Slovani, Romani, Grki, Mehikanci in drugi: a med njimi menda ni niti enega — Žida!

Vsakemu Židu smrdi težko delo ter se ga ne bo lotil za noben denar. Kajže strada in košnjari po cestah ter zasluži pri tem par centov, dočim bi lahko zaslužil v industrialnih obratih veliko več. On hoče biti le biznisan, ničesar drugega.

Z vsemi mogočimi kruljavami in vse prej kot poštenimi praktikalami se mu konečno posreči pridobiti si nekaj denarja, odtrgati si ga od ust ter pričeti z biznisom na obširnejši podlagi.

Vsled tega je židovski element v Združenih državah in tudi drugod po svetu vse prej kot produktiven. Ničesar ne proizvajajo ter je le parasit, vsaj v pretežni večini.

Pri tem ne mislimo onih par tisoč židovskih krojačev in slamičarjev, ki se pote po newyorških delavniceh, a tudi ti tisoči upajo priti nekoč v razred bosov, ko bodo poplačani za vsa svoja trpljenja ter bodo lahko po svoji volji guli in izkoriščali kričanske delavce ali celo svoje lastne brate v Mozusu.

Čim več Židov bo prišlo v Ameriko, tem slabše bo, tem višji bodo življenski stroški, kajti produktivno delo bo zsojstajalo in množilo se bo število posredovalcev, parasitov, ki posredujejo med producentom in konsumentom ter delajo s tem velikanske dobičke.

Čim več bo prihajalo Židov v Ameriko, tem manj bo delavcev v premogovnikih in industrijskih podjetjih in tem večja bo beda v velikih, že sedaj prenapolnjenih mestih.

Teh izvajanj nam ne narekuje nikako sovraštvo do Židov kot takih, kajti oni sami si ne morejo pomagati, da so obdarjeni s takimi instinkti, ki so — pravici na ljubo rečeno — plod zatiranja skozi dva tisoč let.

Kljub temu pa ostaja dejstvo — dejstvo in razumen državnik se peča le z dejstvi, ne pa z megljenimi teorijami.

Mnjenje merodajnih faktorjev je vsled tega, da pomenja novo veliko priseljevanje Židov v Združene države preje oškodovanje kot pa pospešenje interesov Amerike.

Že sedanja židovska mladina v Ameriki nima drugega ideala kot postati odlični odvetnik, zdravnik ali pa veletrgovec. Nobenemu Židu ne pade v glavo, da bi postal v resnici produktiven član človeške družbe, kajti resnično telesno delo je proti njegovemu okusu in nagpenju.

Ko bo enkrat Židov še več, bodo postale razmere še velike slabše.

Resnično produktivni inozemski element, kateremu se ima zahvaliti Amerika svojo velikost v vsakem oziru, ki je z žulji svojih rok ustvaril bogastva ameriških milijonarjev, beži iz dežele, a v deželo sili neproduktivni element tujcev, ki ne more nikdar nadomestiti onih, ki odhajajo.

Perspektiva ni baš ugodna za Ameriko in tudi Amerikanci bodo nekoč prišli do spoznanja, da so storili veliko napako, ko so sprejevali to priseljevanje najbolj neproduktivnega elementa med priseljenci.

Veliki vojni spomenik.
Medzvezniški odsek v Lyonu, mesto, ki bi predstavljalo višek populnosti in stavbenim pogledu in bi obenem bilo središče razumnih opekovečih svetovno vojno in zvojske zavaznikov, je dokončal svojo delo. Mesto naj bi se nevtraliziralo ter bi tako prišlo v prvi vrsti dela. Odsek je stvil predlog, na vpoštev kot definitivni sedež svetovne konferenice in mednarodno se narodov.

GLASLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Podpredsednik: MICHAEL ROVANSKEK, box 351, Cosmopolis, Pa.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Majnik: GREGOR J. PORENTA, Ely, Minn.
Majnik: GREGOR J. PORENTA, Ely, Minn.
Majnik: GREGOR J. PORENTA, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9441 Ave. M, So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5128 Natuna Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, box 17, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 48, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. E. box 34, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 483-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOYER, 221-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELEC, 1 W. Madison St., Room 608 Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 808 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, box 76, Sta. box 85 Denver, Colo.
GREGOR HRIBČAK, 67-1/2th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotinsko glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, ki jih pošljete na uradni račun, morajo biti poslani na glavni urad, ki se nahaja na 21. avgustovskem ulici v Elyju, Minn. Vsi dopisi, ki jih pošljete na uradni račun, morajo biti poslani na glavni urad, ki se nahaja na 21. avgustovskem ulici v Elyju, Minn.

Iz Urada Glavnega Tajnika

Članstvu J. S. K. Jednote: —
Od glavnega predsednika Slovenske Narodne Podporne Jednote, sem prejel pisno sledeče vsebino:

Chicago, Ill., 8—12—1919.

Slovenskim podpornim organizacijam v Ameriki.

Čenjeni: —
Sedma redna konvencija Slovenske Narodne Podporne Jednote, ki se je odvijala v obupno stanje, v katerem se nahaja naš narod v starem kraju vesled svetovne vojne, ki je pokončala na tisoče očetov in rediteljev družin ter izročila njih osirotelo deca gladi, po vojni zaneženim groznim in anlezljivim boleznim in počasnemu, toda gotovemu izumiranju, — je smatrala, da je dolžnost sleherne slovenske podporne organizacije, da se zavzame z vsemi silami za to, da se reši in obrani pri življenju ta osirotela mladina, ki je upanje in bodočnost našega naroda.

Ista konvencija je torej sklenila, da ima glavni odbor S. N. P. J. izplačati v ta namen svoto \$1000 iz mladinskega oddelka, kadar pride čas za to ter mu dala nalogo, da uvede kampanjo pri krajevnih društvih za nabiranje prispevkov v to svrhu. Konvencija je obenem zaključila, da ima glavni odbor S. N. P. J. delati na to, da se tudi pri drugih slovenskih podpornih organizacijah uvede tak sklad.

Ker je prišel pred kratkim tudi apel za pomoč iz starega kraja, je glavni odbor S. N. P. J. povzel takoj akcijo in svoto nabiranja prstovolnih prispevkov za osirotelo mladino v domovini. Glavni odbor S. N. P. J. se pa obenem obrača tudi do vseh slovenskih podpornih organizacij v Ameriki s pozivom, da tudi iste kaj store v tem oziru, kajti beda v starem kraju je nepopisna in pomoč tako nujna, da se moramo odzvati klicu vsi.

Ni namen odbora S. N. P. J. se vmešavati v zadeve vaših organizacij; ni izpolnjujemo le, kar nam je naložila sedma redna konvencija naše jednote, katere je obstajala iz delegatov, ki so povečini člani tudi vaših organizacij.

Tudi ni naš namen vam narekovati, kake korake naj podvzame vaša organizacija. Apel, ki ga je naslovil poverjenik za socialno oskrb deželne vlade za Slovenijo na ameriške Slovence je bil priobčen menda v vseh slovenskih listih v Ameriki in ste ga gotovo čitali ter razumeli situacijo; zato smo prepričani, da se bode odzvali obupnemu klicu iz domovine in da bo tudi vaša organizacija storila kar je največ mogoče za to plemenito in najbolj človekoljubno delo.

Glavni odbor Slovenske Narodne Podporne Jednote.
Vincent Cankar, predsednik.

KLIC IZ STARE DOMOVINE.

Kateri je bil priobčen že v vseh slovenskih listih v Ameriki, se glasi: Slovenskim rojakom v Ameriki: —

Strahotne so posledice vojne pri najnedolžnejših žrtvah svetovnega klanja — pri otrocih. Na tisoče otrok je ostalo v slovenskih krajih brez rediteljev; na tisoče otrok je opešalo vsled nezadostne hrane tako, da je ogrožen njih obstanek, na tisoče je takih, katerih starši žive v skrajni bedi, da jim ne morejo nabaviti niti najpotrebnejše obleke.

Vsa ta armada nepreskrbljenih, zamorjenih, hirajočih otrok potrebuje izdatne pomoči. Naše prebivalstvo živi v težkih gmotnih razmerah, novih bremen mu ni mogoče nalagati, naša mlada država živi v še popolnoma neurejenih finančnih in gospodarskih odnosih in ne more tem najbolj bednim izmed bednih pomagati tako, kakor bi bilo potrebno.

Tuberkuloza, spolne bolezni in druge grozne posledice svetovne vojne bodo razredile vrste naše mladine, ako ne pride pravočasno pomoč.

Zato se obrača odsek za socialno skrb deželne vlade za Slovenijo do vas, ameriški Slovence, ki ste bili toliko srečni, da niste bili neposredno prizadeti vsled vojnih dogodkov kakor mi, da nam priskočite na pomoč. Ako bi vam mogli prav nazorno naslikati bedo slovenske osirotelce, bolne in sestradane deca, tedaj smo prepričani, da ne bi bilo med nami ni enega, ki ne bi daroval vsaj malenkosti za našo doraščujočo mladino.

Če bi videli reke solz, ki jih točijo revne slovenske matere, ker ne morejo pomagati svojemu najdražjemu bitju, bi se najtrše in omehčalo srce. Če bi videli "stanovanja", v katerih žijotari bodočnost našega naroda, tedaj ne bi vrjeli, da je to resnica, ampak, da gledate v težkih sanjah bridgo.

Skratka, beda je neizmerna, izdatna pomoč nujna, drugače se ne izkopije slovenski narod iz teh temnih dni in ne postane krepak ud jugoslovanske države.

Kateri in žene! — Predvsem se obračamo do vas, ki boste najljubšeje pojmi naše dečice, žalost in obup svojih sester v do-

novini, ki morajo gledati, kako jim hirajo deca. Pridite nam na pomoč, nabirajte prispevke, da prebije naša deca najtežje dneve. Visoko število bolnih otrok imamo, toda v vsej Sloveniji eno samo otroško bolnišnico, ki ima komaj za 60 otrok prostora. Sirotišnice imamo nekaj, toda sirot mnogo več, kakor je prostora v njih.

Toda nobenega zavoda nimamo, kjer bi imeli varno zavetišče otroci od rojstva do šolske dobe, otroci, katerih starše je uničila na katerikoli način vojna furija.

Materi in žene, zamislite se v usodo vseh teh nesrečnih otrok, pomislite, kakšno življenje čaka to deca, če ne dobi pravočasne pomoči. In slovenski narod potrebuje krepkega zaroda, drugače se ne bo mogel nikdar gospodarsko in kulturno tako dvigniti, da postane vreden član v družbi narodov.

Na delo torej, slovenski rojaki v Ameriki! Za najbolj človeški in delo gre. Pokažite, da vam v tujini ni zamrlo sočustvanje za trate in sestre v domovini!

Deželna vlada za Slovenijo — oddelek za socialno skrb. Poverjenik: Albin Prepeluh, l. r.

OPOMBA:

Tu imamo pred seboj dovolj živo sliko grozot katere je povzročila vojna. Težko je pri sreč vsakemu, kdor ima človekoljub na sočutja, zlasti pa, ker je ta beda med otroci našega naroda. Naj ta klic iz domovine in apel od bratske organizacije SNPJ najde odmev med članstvom JSKJ. Narod nam bo hvaležen, mi pa bomo imeli mirno vest, da smo tudi nekaj storili za naš narodni obstoj.

Jugoslovanska Katoliška Jednota nima nobenega sklada iz katerega bi zamogli direktno iz blagajne kaj darovati. Splošno glasovanje katero smo nedavno imeli, je zaključilo, da se ne more darovati iz onemogilega sklada, za splošno pomoč Jugoslovonom niti centa v nobeno svrhu. Radi tega nam ne preostaja drugega kakor nabirati proste darove. To se pa zamore vršiti le pri društvih, zato apeliramo na društva v imenu organizacije, da pobirate proste prispevke. Vse darove pošljite naravnost na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minn., imena društev in darovane svote bodo priobčene v Glasilu. Denar ki bo poslan v ta namen se ne sme mešati med assessment, poslano mora biti posebej.

Klic iz domovine je prišel direktno na Jugoslovansko Republičansko Združenje, katero pobira denarno pomoč, ker pa bodo nekatera društva zato, da bi Jednota odposlala darove direktno deželni vladi za Slovenijo, zato prosim, da se vsako društvo izreče kako želite. Kakor bo večina želela se bode upoštevalo, posameznikom pa ni mogoče vstreti.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Naznanila

Imperial, Pa. Vse član društva sv. Jožeta št. 29 JSKJ se tem potop opozarja, da se prihodnje glavne seje, to je dne 7. septembra, v polnem številu vdeležijo. Na tej seji se bo razpravljalo v zadevi društvene dvorane, kajti Zadrzna prodajalna se bo meseca oktobra preselila v novo poslopje. Treba se nam je dogovoriti, ali bomo dali isto na prodaj, ali se predela v stanovanje. Torej člani vsi na sejo, da ne bo kdo potem kritiziral kakor ponavadi.

Gbenem opozarjam nekatere oddelčne člane, da bi o pravem času poslali assessmente, da mi bo mogoče vsaj 24ga v mesecu oddati assessment. S tem prihranite meni sitnosti in tudi glavnemu tajniku. Seje se vršijo sedaj vsako prvo nedeljo v mesecu, ne pa tretjo, kakor je bilo naprej.

Naše društvo dobro napreduje, akoravno časi niso kaj posebno ugodni. K temu pa nam pomaga mladeniški oddelk. Društvo šteje sedaj 69 članov, 39 članice in 145 otrok, kar je jako lepo za našo malo naselbino.

Člani, agitirajte za pridobitev novih članov, članice in mladine! Sobratski pozdrav vsem članom in članicam širom Amerike.

Alojzij Tolar, tajnik (21&25-8)

Chicago, Ill. Iz urada društva Jugoslovani št. 104 JSKJ se naznanja članom in članicam, da se vrši prihodnja mesečna seja v soboto večer dne 5. septembra točno ob 8. uri v dvorani g. Joseph Sirovatka, 184 S. Racine Ave., vogal 19. ceste. Sejo smo bili prisiljeni premestiti iz Narodne dvorane, ker je poslopje zatvorjeno radi dobrega biznisa.

Člani in članice tudi opozarjam, da plačajo, kateri dolgujejo svoj assessment, ker drugače pride preveč skupaj. Za mesec september imamo podvojen assessment. Kakor razvidno iz Jednotinskega zapisnika polletne seje, je prvotni assessment za mesec december odpuščen, kar vzamemo z veseljem na znanje.

Člani in članice društva Jugoslovani moram pohvaliti, da ob polletnem računu niso dolgovali enega centa, kar je uradnike jako veselilo, ker je to bilo prvič, da ni bilo nič dolga ostalo.

Nadalje člani, kateri se k ne-

marnosti ne vdeležijo sej vsaj vsake tri mesece, plačajo 20c v društveno blaginjo. To je sklep društva in to se ho upoštevalo.

Prosimo vas, člani in članice, pridite vsi na sejo dne 5. septembra, ker bomo razpravljali o združenju J-tnot in Zvez.

Z bratskim pozdravom, Joseph Blish, tajnik, 444 W. 22. Place, Chicago, Ill.

Ely, Minn. Ni še dolgo, ko smo glasovali za \$5000, da bi darovali stradalcem v stari domovini, in ker ni bilo odobreno, se ni izročilo.

Dragi mi sobratje, sedaj je čas, ker lahko pošljemo direktno v prave roke in to lahko stori naša slavna Jednota.

Kje pa so sedaj oni agitatorji? Zakaj se sedaj ne oglašajo, ko je čas za to? Sedaj molčijo v Chicagu, zdaj se ve, kam pes tačo molli. Meje mnenje je, dragi mi sobratje, da se pri društvih sejaš pobira prostovoljne prispevke za stradalce deca. Upam, da bo vsak nekaj prispeval po svoji moči. Torej na delo, cenjena društva, ker naš narod je v veliki potrebi. Ni se treba pripraviti zaradi kmet. Pa tudi naš glavni odbor naj se združi in naj nekaj ukrene za beduc med bednimi.

Torej, cenjeni sobratje, sedaj je pošten promet odprt v staro domovino, zato bi želel, da bi se kdo oglašal za to človekoljubno delo.

Kedor ima sree, zua za dom solze, za slovenske domovine raj Z bratskim pozdravom John Segina.

Za rešitev agrarne reforme.

Osnjek, 15. julija. — Jutri odputuje v Belgrad velika deputacija seljakov virovitiške županije pod vodstvom velikega župana Šaja. Deputacija, ki jo sprejme v avdienci regent Aleksander, ho prosila za kar najhitrejšo rešitev vprašanja agrarne reforme, ker se seljstvo radi postopanja nekaterih krogov pri tem vprašanju vz-

Iz Urada Predsednika Združevalnega Odbora

Glavni uradnikom, uradnim glasilom in tajnikom krajevnih društev organizacij, ki so bile zastopane na združevalni konferenci, ki se je vršila dne 7., 8. in 9. julija 1919 v S. N. D. v Clevelandu, Ohio.

Ta konferenca je sprejela predlog, da se dá zapisnik združevalne konferencie tiskati v 2000 iztisih. Predsedniku združevalnega odbora se pa nalaga, da ga razpošlje na vsa pristojna mesta. Da zapisnik ni prišel v javnost prej, je krivda tiskarne "Enakopravnosti", ker ni pravočasno izvršila dela.

Zapisnik omenjene konferencie je bil do 9. avgusta t. l. razposlan na vse glavne uradnike, uradna glasila ter na tajnike krajevnih društev prizadetih organizacij. Zato se prošni vsi prizadeti, ako še niso prejeli zapisnika, da me obvestijo in jina ga ponovno pošljem. Ponovno pa apeliramo na uradna glasila prizadetih organizacij, ki še niso prebrali zapisnika, da ga priobčijo. Opozarjam tajnike krajevnih društev, da, ako je le mogoče, prečitajo celi zapisnik te konferencie na prihodnji društveni seji, ker zapisnik je bil tiskan z namenom, da se članstvo prizadetih organizacij bolj nastančno seznanijo o delu konferencie združevalnih odborov.

Razprava v uradnih glasilih prizadetih organizacij o pogodbi in resoluciji je sedaj članstvu odprta in bo trajala, dokler ne določi izvrševalni odsek združevalnega odbora dne, s katerim se prične splošno glasovanje. Izvrševalni odsek združevalnega odbora prost vsa glasila, da priobčijo vse razprave v listih, ki se tičejo združenja. Na članstvo prizadetih organizacij pa apeliramo, da se tekom razprave držijo stvarnih argumentov. Ogibajte se osebnosti in egoizma!

Za izvrševalni odsek združevalnega odbora: Frank Alesh, predsednik.

ČLANOM IN ČLANICOM JSKJ.

Ideja za združenje se je zopet nekoliko živela. Nekateri so bili že mogoče celo prepričani, da je to popolnoma vse zaspalo, drugi so pa zopet težko pričakovali kaj in kako se bo zadeva v prid združenja rešila.

Kakor boste videli iz zapisnika, se je vršila združevalna konferenca zastopnikov petih podpornih slovenskih organizacij in to 7., 8. in 9. julija t. l. v Clevelandu, Ohio.

Zapisnik bo priobčen, kakor je bilo sklenjeno na konferenci, v vseh glasilih prizadetih Jednot in Zvez. Priporočal bi, da vsak pazno čita in dobro premisli, kaj bo čital v pogodbi, kateri je bila sestavljena na konferenci. Toda prosil bi pa, da se nihče ne razburja prenašlo in želim, če komu ni v pogodbi kaj povolji, ima pravico po prednji "Resoluciji" na deseti redni konvenciji v Evelethu, Minn., izraziti svoje mnenje in to le v prid združenja.

Torej vsi oni, kateri se v resnici zanimajo za združenje in ste zmožni podati kaj dobrih navodil oziroma nasvetov, ste prošni, da izrazite svoje mnenje v našem glasilu. Ogibajte se pa vseh osebnih napadov na eno ali drugo osebo, kakor se je godilo in pisalo veliko nepotrebnih stvari l. 1917.

Predno bo pogodba dana članstvu na splošno glasovanje, je potreba dobre in le stvarne debate, da se pogodba popravni in spopolni, da bo vsaj večini članstva povolji, če ne popolnoma vsem.

Torej hočem vas še enkrat opozoriti, da prečitate pogodbo oziroma popolnoma ves zapisnik konferencie dobro premisljeno in nastančno ter pozdravljam vse člane in članice JSKJ.

Rudolf Perdan, predsednik združevalnega odbora.

Zapisnik

ZDRUŽEVALNE KONFERENCE ZASTOPNIKOV S. N. P. J., S. D. P. Z., J. S. K. J., S. S. P. Z. IN Z. S. Z.

Vršeče se v Clevelandu v dneh 7., 8. in 9. julija 1919.

Zasedanje društvene konferencie združevalnih odborov S. N. P. J., S. D. P. Z., J. S. K. J., S. S. P. Z. in Z. S. Z. dne 7. julija 1919 v S. N. D. v Cleveland, Ohio.

I. SEJA.

Navzoč za S. N. P. J. Frank Alesh, Jožef Škuk, Marija Udovih, Ivan Trčelj, Jožef Oven.

Za S. D. P. Z. Ivan Prostor, Blaž Novak, Frank Pavlovič, Jožef Žele, kateri ni navzoč na dopoldanski seji.

Za J. S. K. J. Rudolf Perdan, Frank Škrabec.

Za S. S. P. Z. Jožef Fritza, Frank Somrak.

Za Z. S. Z. Frank Škrabec.

Sejo otvori predsednik združevalnega odbora S. N. P. J. z kratkim nagovorom, s katerim spodbuja navzoče zborovalce k složenemu delovanju in obenem predloži dnevni red, katerega se soglasno sprejme.

Dnevni red.

1. Otvoritev konferencie po predsedniku združevalnega odbora S. N. P. J.
2. Volitev predsednika in dveh zapisnikarjev.
3. Poročilo združevalnih odborov posameznih organizacij.
4. Razprava za sestavo pogodbe.
5. Volitev potrebnih odborov.
6. Razno.
7. Zaključek konferencie.

Prva točka dnevnega reda: Nominacija konferenčnega predsednika. Predlagani so sledeči: Aleš, Somrak, Skuk in Prostor, zadnji trije odklonijo. Brat Aleš navaja vzroke, da bi bilo bolje da prevzame to mesto zastopnik katere druge organizacije, ali ker drugi še vedno odklanjajo na to br. Aleš sprejme, kateri je nato soglasno izvoljen.

Volitev zapisnikarja.

Predno se nominira zapisnikarja, se določi plača. Br. Trčelj predlaga za \$5.00 dnevno, br. Somrak stavi proti predlog za dnevno \$6.00. Proti predlog sprejet.

Nominirani so sledeči: Novak, sestra Udovih, Prostor, Pavlovič in Skuk, odklonijo vsi. Na daljše pojasnilo in priporočilo br. Somraka se ponovno nominirajo br. Oven in Pavlovič, katere sprejmeta nominacijo ter sta izvoljena soglasno.

Brat Medveček, tajnik dr. št. 5 S. N. P. J. prosi za besedo. Konferenca mu isto dovoli. Pozdravi navzoče zborovalce v imenu clevelandskih društev in clevelandskih Slovencev ter spodbuja k složenemu delovanju za plemenito idejo združenja vseh slovenskih organizacij v eno močno, združeno podporno organizacijo, kateri naj bi bila ponos Slovencev v Ameriki. Br. predsednik se zahvali v imenu zborovalcev.

Br. Fritza stavi predlog, da se zboruje od 8—12. in od 1—5. ure popoldne, 15 minut odmora vsako sejo. Predlog podpiran.

Br. Trčelj stavi protipredlog, da se zboruje od 8—12. in od 2 do 5. ure popoldan brez odmora. Protipredlog podpiran. Protipredlog sprejet.

Br. predsednik razdeli provizorični načrt pogodbe med zborovalce, kateri naj služijo kot podlaga za sestavo pogodbe. Predsednik da 15 minut odmora za čitanje načrta. Po odmoru stavi br. Prostor predlog, da se vzame ta provizorični načrt pogodbe kot

podlaga za razpravo. Predlog podpiran in sprejet. Br. predsednik čita pogodbo točko za točko.

Uvod.

Ker je združenje slovenskih podpornih jednot in zvez nujno potrebno v eno močno podporno organizacijo, da se našemu članstvu zagotovi varnost zavarovalnin in mu zniža upravne stroške, so združevalni odbori Slovenske Narodne Podporne Jednote, Slovenske Delavske Podporne Zveze, Slovenske Svobodomiselnne Podporne Zveze, Jugoslovanske Katoliške Jednote in Zapadne Slovenske Zveze na konferenci dne 7. julija 1919 v dvorani Slovenskega Narodnega Doma v Clevelandu, O., sprejeli sledeče pogoje in jih predlagajo članstvu prizadetih organizacij v odobritev potom splošnega glasovanja.

Ti pogoji se dajo članstvu organizacij na splošno glasovanje v smislu pravil ali tazadavnih resolucij, ki so se principijelno izrekle za združenje.

Br. Somrak stavi predlog, da se uvod sprejme tak kot je bil čitan. Sprejeto.

Točka 1. S. N. P. J., S. D. P. Z., S. S. P. Z., J. S. K. J. in Z. S. Z. se združijo pod čartermem, katerega določi konferenca združevalnih odborov. Do združevalne konvencije se sprejme pravila tiste organizacije za meročajna, od katere sprejememo čarterm, oziroma, pod katerim se združitev izvrši. Po končanem splošnem glasovanju se ho moralo članstvo podvreči tem pravilom, če se sprejme združevalni načrt.

Vname se živahna debata, katere vdeležje: Br. Prostor, Somrak, Trčelj, Perdan, Fritza in ses. Udovih. Br. Perdan stavi predlog, da se zadnji odstavek črta iz točke in drugo ostane kot je bilo čitano. Br. Prostor stavi protipredlog, da se zadnji odstavek točke glasi: "Po končanem glasovanju članstva, kot to naznani združevalni odbor. Sprejet je predlog br. Perdana.

Točka 1. se ima glasiti: S. N. P. J., S. D. P. Z., J. S. K. J. in Z. S. Z. se združijo pod čartermem, katerega določi konferenca združevalnih odborov; do skupne konvencije se sprejme pravila tiste organizacije za meročajna, od katere sprejememo čarterm, oziroma pod katerim se združitev izvrši.

Točka 2. Organizacija, pod katere čartermem se združitev izvrši, prevzame vse obveznosti organizacij, ki se žnjo združijo, z dneb, ki ga določi združevalni odbor.

Brat Oven predlaga, da se točka sprejme kot čitana. Sprejeto. Ali na željo brata Perdana se jo rezervira.

Točka 3. Glavni odbori organizacij, katerih članstvo odobri te pogoje za združenje, morajo od časa, ki ga določi združevalni odbor, oddati vse premoženje in poslovne knjige skupni organizaciji. Denar naložen na imena posameznih organizacij, se mora dvigniti po potrdilnih podpisih glavnih in blagajnika prizadete organizacije, s podpisimi tajnika in blagajnika združene organizacije in s podpisom predsednika združevalnega odbora.

Pr. Prostor stavi predlog, da se mesto podpisa gl. tajnika in blagajnika glasi: Za to odgovornih glavnih odbornikov prizadete organizacije. Sprejeto.

Točka 3. se glasi s popravkom: Glavni odbori organizacij, katerih članstvo odobri te pogoje za

Nadaljevanje na 4 strani.

REPORT OF LOUIS COSTELLO, TREASURER OF UNPAID BENEFITS, SO. SLAV. C. UNION, SALIDA, COLORADO.

Name	Old Bal.	Received	Paid Out	Balance	Interest	Balance
Mirko Mihalic				555.94	1.34	557.28
Val. Dremelj				288.44	4.47	292.91
Joe. Rogin				173.41	1.81	175.22
Joseph Pirc				178.42	11.17	189.59
Edw. Podgornik				188.51	2.04	190.55
John Podgornik				241.57	3.62	245.19
Joe. Balenovic				1077.69	14.17	1091.86
Frank Hill				673.52	10.11	683.63
Matias Anzeic				462.92	6.94	469.86
John Omernik				181.63	2.73	184.36
Joe. Pivcenik				383.82	5.29	389.11
Ivana Rupersak				224.43	3.26	227.69
Flor Juratovic				113.52	1.68	115.20
John Zubant				521.97	7.83	529.80
John Slavovic				428.92	6.36	435.28
John Stancic				548.78	8.17	556.95
Rudolph Jurglic				837.93	12.57	850.50
Adolph Burich				294.54	3.97	298.51
Leopold Kraevenc				686.23	9.84	696.07
Ursula Tomazin				225.85	3.39	229.24
Martin Prosen				432.55	6.31	438.86
Louis Vronkar				10.47	0.15	10.62
Joseph Gavrovac	487.84		105.00	382.84	5.75	388.59
Katarina Parke				325.70	4.89	330.59
Mahmalj Dolenc				971.65	14.37	986.02
John Terbec				215.65	3.28	218.93
John Arko	727.73		242.80	484.93	7.28	492.21
Jacob Benak				643.20	9.14	652.34
Joseph Bevec				582.21	8.73	590.94
Peter Staler				321.06	4.81	325.87
Joseph Romigande				439.53	6.60	446.13
Simon Firc				696.78	10.50	707.28
Joseph Bricej				964.67	14.46	979.13
Frank Mali				534.57	7.92	542.49
Ladislav Vrdanec				732.40	10.94	743.34
Frank Vidmar				965.27	14.46	979.73
John Janzich				959.44	14.46	973.90
John Ambrusovic				482.68	7.14	489.82
Frank Yelina				421.98	6.25	428.23
Ana Grisar				421.98	6.25	428.23
John Gorn	632.59		632.59			
Joseph Sternoc		1048.22	262.65	785.57	6.33	791.90
Anton Hribar				362.07		362.07
Louis Butara				674.85		674.85
John Turkovich				365.64	3.93	369.57
Frank Mele				522.37	5.49	527.86
Easa Rodovich				181.92	7.83	189.75
Frank Jekovich				203.24	2.72	205.96
Frances Muhvich				325.84	3.06	328.90
Gasper Bait				449.89	4.89	454.78
George Kogovsek				715.72	6.75	722.47
Joseph Sekula				441.72	9.63	451.35
Anton Krasovich				102.45	1.64	104.09
Joseph Koprut				354.79	1.53	356.32
Ana Stajder				446.51	3.81	450.32
Joe. Pahule				407.66	6.72	414.38
M. Slodovic				813.25	6.12	819.37
Mat Kraner		296.51	59.29	237.22	12.21	249.43
Jennie Inteber	355.81		439.11	74.30	0.90	75.20
Anton Slimec		155.85	155.85			
Joe. Valencic	311.20		437.50	79.99	2.34	82.33
Francis Skubec	508.44		403.50	104.94	1.05	105.99
Anton Sedaj			250.00	250.00	6.96	256.96
John Kolenc			250.00	450.00	12.70	462.70
Anton Sberbec				890.00	6.75	896.75
John Moana	250.00			518.75	13.35	532.10
Anton Novak				542.50	7.79	550.29
Steve Janzich				377.00	9.73	386.73
Joseph Okoren				1000.00	5.67	1005.67
John Fajon		100.00		500.00	15.00	515.00
Joseph Smajder	900.00		200.00	700.00	7.50	707.50
Jerry Krizan				800.00	3.00	803.00
Joseph Logar		825.00		825.00		825.00
MARI Zagreb				595.00	8.00	603.00
Joseph Karne				590.00	13.50	603.50
Frank Benedicic				500.00	7.50	507.50
Frank Dolinar		200.00		200.00		200.00
Luka Corak		600.00		600.00		600.00
John Milner				1400.00	15.00	1415.00
Tanko Yanic				850.00	12.75	862.75
Jacob Knafalic	425.00			550.00		550.00
Mary Costello				1165.00	12.75	1177.75
John Pajet		200.00		200.00		200.00
Anton Gorzich				488.00	12.75	490.75
Ana Urbancic	200.00			33.00		33.00
Valentine Drog				765.00APC		765.00
Ursula Merlak	245.93			300.00APC		300.00
Mike Urnkar	200.00			875.00APC		875.00
Anton Udovich	375.00			430.15APC		430.15
Jacob Stoper	430.15			350.00APC		350.00
Dominick Orko	350.00			510.00APC		510.00
Frank Korbar	510.00			150.00		150.00
Joseph Penik	150.00			600.00		600.00
Steve Lulich	600.00	150.00		750.00		750.00
John Telko				350.00		350.00
Ana Plozjanec				392.42		392.42
Josephina Puhak				850.00		850.00
Joseph Juvancic				813.25		813.25
Frank Ferejic		343.75		900.00		900.00
Frank Terlep		54.25		525.00	3.98	528.98
Ignatj Tanko				525.00	0.62	525.62
Steve Vukac				400.00	6.56	406.56
Frank Klancer				870.00	5.08	875.08
Joseph Juvancic				510.00	8.70	518.70
Leo Cvetkovich				400.00	5.18	405.18
Jerry Sasa				500.00	4.00	504.00
Joseph Stanich				150.00	5.00	155.00
Frank Banko				1000.00	1.50	1001.50
Frank Hovecar				550.00	7.50	557.50
Mary Luce				400.00	4.12	404.12
Frank Gornica				400.00	3.00	403.00
Frank Miljavec				350.00	2.63	352.63
Helena Kocjan				600.00	4.50	604.50
Rozalija Smerdel		850.00		174.21	1.21	175.42
Mike Matjazich				425.00	3.37	428.37
Bernard Smerdel				900.00	3.19	903.19
Mary Gornik				304.65	4.50	309.15
Frank Kostelic				1900.00	1.82	1901.82
Joseph Vanek				750.00	5.00	755.00
Joe. Erzen				350.00	3.15	353.15
Frank Rajar				850.00	1.75	851.75
Matt Pbat				900.00	4.25	904.25
Francisco Glaven				550.00	2.25	552.25
Steve Kifovic				900.00	2.25	902.25
Antonija Evancic				550.00	2.25	552.25
Joseph Meden				350.00	0.15	350.15
Katarina Gornic				1240.00	0.88	1240.88
Frank Jela				500.00		500.00
John Jens and Family				844.50		844.50
George Osaben				500.00		500.00
John Krize				400.00		400.00
Joseph Demnar				350.00		350.00
Powell Movnan				350.00		350.00
Mary Jansekovic				350.00		350.00
John Kuntar				300.00APC		300.00
Valentin Memecik				444.00APC		444.00
Frank Stok				600.00APC		600.00
Frank Lajore				750.00APC		750.00
Thomas Lentic				600.00APC		600.00
Lawrence Jamcek				425.00APC		425.00
Ignatj Kral				200.00APC		200.00
John Uhernik				400.00APC		400.00
John Uhernik				200.00APC		200.00
Vid Zelensnik	30.00			300.00	4.50	304.50
Frank Mustar				150.00		150.00
Louis Lusan				350.00APC	0.75	350.75
Anton Slopac				350.00APC		350.00
Ignac Benic				350.00APC		350.00
Joseph Stoper				350.00APC		350.00
ALIENS:						
Mike Urnkar				300.00		300.00
Anton Udovich				875.00		875.00
Jacob Stoper				430.15		430.15
Dominick Orko				350.00		350.00
Vid Zelensnik				510.00		510.00
Frank Korbar				510.00		510.00
Joseph Penik				150.00		150.00
Steve Lulich				750.00		750.00
Valentin Memecik				444.00		444.00
Frank Stok				600.00		600.00
Frank Zajore				750.00		750.00
Thomas Lentic				600.00		600.00
Lawrence Jamcek				425.00		425.00
Ignatj Kral				200.00		200.00
John Uhernik				400.00		400.00
John Uhernik				200.00		200.00
Frank Mustar				150.00		150.00
Louis Lusan				350.00		350.00
Anton Slopac				350.00		350.00
Ignac Benic				350.00		350.00
Joseph Stoper				350.00		350.00
Joe. Gostenic				350.00		350.00
John Golob				1085.85		1085.85
Don Mitlic				975.23		975.23
Frank Virant				398.44		398.44
John Taborac				214.84		214.84
Joseph Skervec				443.13		443.13
Andy Majetic				214.62		214.62
Anton Gernic				423.67		423.67
Matt Sestelj				152.00		152.00
John Komisar				908.43		908.43
Matt Lumbur				423.92		423.92
Joseph Oncelj				950.99		950.99
Paul Igovenc				423.42		423.42
Louis Kabilj				394.53		394.53
Joseph Golob				947.46		947.46
Joseph Zrunc				527.15		527.15
Frank Noonan				894.93		894.93
Frank Stranec				448.18		448.18
Jacob Benak				927.57		927.57
Mihajl Krvencic				401.15		401.15
John Martinic				451.23		451.23
John Prizovic				451.23		451.23
Frank Yonita				908.99		908.99
John Dobasich				397.02		397.02
Joseph Zrunc				928.97		928.97
Joseph Zrunc				928.97		928.97
Joseph Zrunc				928.97		928.97

Zapisnik

(Nadaljevanje s 3. strani.)

zdruzitev, morajo ob casu, ki ga določi združevalni odbor, oddati vse premoženje in poslovne knjige skupni organizaciji. Denar naložen na imena posameznih organizacij, se mora dvigniti po potrdilnih podpisih za to odgovornih glavnih odbornikov prizadetih organizacij in s podpisami tajnika in blagajnika skupne organizacije ter s podpisom predsednika združevalnega odbora.

Točka 4. Organizacija, pod katere čarterjem se združitev izvrši, mora jamčiti z vsem premoženjem za obveznosti članov organizacij, ki se žno združijo.

Br. Skuk stavi predlog, da se sprejme kot čitana. Sprejeto.

Točka 5. Združitev se mora izvršiti na strogo enakopravnem stališču prizadetih organizacij. Zato je sklep združevalnih odborov, da morajo biti posmrtninski skladi vseh organizacij, ki so za združitev, solventni v smislu N. F. C. lestvice, ki je zakonito uveljavljena v mnogih državah. V ta namen nalaga v to izvoljenemu odseku, naj najme državno zaprišenega večaka, ki naj natančno pregleda knjige in vse račune organizacij, katerih članstvo se je izreklo za združitev na podlagi te pogodbe. Ako večak pronajde, da katere teh organizacij ni solventna v smislu N. F. C. lestvice, naj članstvo to rpoštevta in se ravna po nasvetih, katere bo priporočil ta večak, da se doseže solventnost v skupni organizaciji.

Debate se vdeležel: Br. Novak, Somrak, Skuk, Aleš, Brat Perdan stavi predlog, da se debata zaključil. Sprejeto.

Br. Skuk stavi predlog, da se zadnja točka črta in nadomesti: Naj članstvo vpoštevta in se ravna po nasvetih, katere bo priporočil večak, da se doseže 100 odstot. solventnost pri vstopu v skupno organizacijo. Sprejeto.

Točka 5. se glasi s popravkom: Združitev se mora izvršiti na strogo enakopravnem stališču prizadetih organizacij. Zato je sklep združevalnih odborov, da morajo biti posmrtninski skladi vseh organizacij, ki so za združitev solventni v smislu N. F. C. lestvice, ki je zakonito uveljavljena v mnogih državah. V ta namen nalaga v to izvoljenemu odseku, naj najme državno zaprišenega večaka, ki naj natančno pregleda knjige in vse račune organizacij, katerih članstvo se je izreklo za združitev na odlagi te pogodbe. Ako večak pronajde, da katere teh organizacij ni solventna v smislu N. F. C. lestvice, naj članstvo vpoštevta in se ravna po nasvetih, katere bo priporočil večak, da se doseže 100 odstotna solventnost pri vstopu v skupno organizacijo.

VEZ

Francoska vojna povest.

Omega dne, ko se je vrnil kapi tan na fronto z zalogo pletenih stvari, katere je šel iskati v Pariz. Je dobil seržant Vernot kot svoj del — poleg drugih stvari — tudi čepico, ki je pokrivala celo glavo z izjemo ust, nosa in oči, napravljena iz modrikaste sive volne.

Njegovo veselje je bilo veliko, v prvi vrsti raditega, ker je v enoličnem življenju v zakopih vsako presenečenje velik dogodek ter ljubko presenečenje, kajti tako presenečenje spominja človeka na življenje na fronto. V drugi vrsti pa je bil Charles Vernot douja pisar v nekem uradu. Bil je vsled tega, čeprav star šele petindvajset let, zelo dovteten za mraz, kar je bilo posledica tega, da je večino svojega časa prešel za pisalno mazo. Vsled tega se je tudi malo balj tresel kot njegovi tovariši in raditega je tudi s pristnim zadovoljstvom razvil in poskušil dobrodošlo čepico, ki je bila tako mehka in tako gorika.

Neka bela stvar je obrnila njegovo pozornost. Na enem kocu je bil pritrjen majhen listič, na katerem so bile napisane naslednje besede:

"Dragi francoski vojak! Bodi pogumen in reši moje domovino. To je želja Alzačank in Pariz. Madeleine Decker, Sainte Odile Bureau."

Alzačanka! Vernot, ki je bil v Arzonih skozi dva meseca, je neopazno pričakoval trenutka, ko bo mogel prebrati v to Alzačino, o kateri je sanjal tako pogosto in k hoje osvobodjenja je hotel pripomoči.

Obstal je, zatopljen v globoke misli, z malo karto v roki, ko je nekaj poseglo na njegovo lice, nekaj, kar je bilo še bolj nežno kot je bila volna. Pogledal je čepico skrbno ter našel dolg, svetel las, ki je zasel v čepico, možgane radi nepazljivosti ali pa iz kokeststva.

Pozneje, tekom ur brezdelnosti, mu je potekal čas veliko hitreje. Listič in olavi las, katerega je našel v čepici, sta mu dajala material za dolge sanje in pesnikovanje in svoje duševne proizvode je zapisoval v bilježnico med napadi z bajoneti ter "pogovori" s sosedom na drugi strani.

Nikdar ni bil ranjen. Svetli las je očitno predstavljal zavajajoči talisman. Ob istem času pa se je razvila pri njem prava mizija, da je neprestano mislil na nepoznato darovalko in vedno močnejša je postajala želja, da se sezna ni z njo. Pisal ji je v Sainte-Odile urad brez posebnega upanja da bo pisnic kdaj prišlo na določeno mesto.

Res, vrše se čudeži. Pismo je dospelo na določeno mesto. Še večji čudež pa se je izvršil, ko je dobil odgovor, — ponujen, rezer-viran in delikaten odgovor. Stedilo je dopisovanje in vsakdo je položil v svoja pisma nekaj svežega srea in nekaj svoje želje po sreči.

Ko bo vojna končana, — si je rekel Vernot, — se bom vrnil v Pariz. Videl jo bom in če bo tako, kot upam da je, se bom poročil z njo. Se prednja je bom poznal osebno, smo spoznali njeno dušo in sree.

Ker pa mora biti vojak v vojni času pripravljen na vse slučajne, je spravil vsa njena pisma v poseben zavoj, katerega je nosil na svojem sreu in na katerem je bilo zapisano:

"Če bom padel, pošljite ta zavoj Mlle. Madeleine Decker, 99, Rue de Strasbourg, Pariz, ter jo obvestite o moji smrti."

Alzačanka, ki je držala za drugi konec niti, ali pravzaprav za drugi konec lasa, je bila eno onih ljudi, ki nimajo nobene starosti in ki niso bile, kot se zdi človeku, nikdar mlade. Ali je bila stara avajset ali štirideset let? Ali je bila mogoče trideset? Njena delikatan in nežna doša se je skrivala v telesu brez ničnosti, za licem brez lepote in nobenega drugega okrasa ni imela kot lepe plave lase.

Nikdar se ni nočen mlad človek ozrl za Madeleino, če je šla mimo. Bila je ena izmed onih, ki hodijo ekoci življenje neopazene, ki ne vzbujajo nikake pozornosti. Neki dobroizidele sorodnik jo je nekod vprašal, če se hoče poročiti z njim, kajti imela je nekaj dote. Ona pa je to zavrnila, kajti ni hotela skleniti zveze, ki bi temeljila na selbenosti ali usmiljenju, v kateri ni bilo sree nobenega deleka.

Tako je živela, na zunaj mirna in v vseh razmerah človeka.

njuni, ki počiva v duši vsake stare device, dokler niso pričela pisma Charles Vernota motiti njenega čušenega mira.

Lotila se je torej tega dopisovanja, ki ni imelo za njo nikake obveznosti, a je kljub temu prineslo nekaj utehle nobeemu vojaku. Ker je ni nikdar videl in je najbrž tudi nikdar ne bo, je dajala v pisnih prostega izraza vsem onim svojim delikatnim čustvom, ki so počivala v njenem sreu in katerim ni še nikdar dala kraza iz strahu, da bi se ji ljudje ne smejali. Naenkrat, sredi teh čustvenih izlivov, pa se jo je lotil velik strah. Kaj, če bi prišel nekoga dne na dopust, — ali mogoče po vojni? Če bi jo videl?

On pa je ni nikdar videl. Nekoga dne je dobila veliko pismo, katerega naslov pa je napisal nekdo drugi. V pisnu je našla vsa svoja pisma ter posebno listič, na katerem je bila zapisano:

"Gospodična! Žal mi je naznati vam, da je moj tovariš Charles Vernot večerj padel pri napadu na sovražni zakop. Umril je junaki, brez trpljenja. V soglasju z njegovo željo vam pošiljam ta pisma."

Madeline ni več čitala. Zatopila se je v misli in solze so ji prišle v oči.

Bil je natev. Nikdar ga ne bo videla. Odšel je ter odnesel s seboj iluzije, da ga je ljubila mlada deklica. Nju neznan prijatelj ne bo nikdar pripadal prijatelj. Odšel je s svojo avreolo junaka in v preku gruba, v svoji slavi, bo ostal njun. Hvala mu!

V njeno samotno življenje je vrgel svetlo ter nato odšel. Ta evetka bo pa njena za vedno ter ne bo nikdar osušnila.

Madeline je izbrala pisma, katere ji je pisal on. Zvečala jih je skupaj s svilenim trakom ter jih spravila, kot v grob, v škatlico iz orohovega lesa, iz katere je prihajal vonj po jasminu.

Izpremembe in dopolnitev zakona o narodnih šolah

Narodnemu predstavništvu sta bila stavljeni, kakor smo že poročali, o preureditvi zakona o narodnih šolah dva predloga in sicer eden od strani ministrstva za prosveto, drugi pa od strani odbora za proučevanje dotičnih zakonskih predlogov. Narodno predstavništvo je prejelo tozadevni predlog odbora. Zanj so glasovali naši poslanci Glasi se:

Člen 1. Izstopajoč od čl. 29. zakona o narodnih šolah kakor tudi čl. 7. zakona o ureditvi šolskega dela radi vojne in njenih posledic, bo lahko stalni učitelj (učiteljica), ki vsled vojne ni mogel položiti praktični izpit, položil istega v roku dveh let po demobilizaciji. Nova pravila za položitev teh izpitov z ozirom na položaj povzročeno po vojni bo določil minister prosvete. Vsi bodo do tega roka imeli pravico do perijodičnih povišanj, če v času uveljavljenja tega zakona služijo najmanj pet let in izpolnjujejo ostale pogodbe čl. 26. zakona o narodnih šolah.

Člen 2. Letna plača takega stalnega učitelja (učiteljice) bo enaka plači učitelja po prvem povišanju, če bo ob uveljavljenju tega zakona služil manj kot 10 let; če pa bo služil nad 10 let, mu bo enaka plači stalnega učitelja drugega perijodičnega povišanja.

Člen 3. Stalni učitelj (učiteljica), kateri dobi na ta način pravico do povišanja, a v dvehletnem roku od končane demobilizacije ne bo položil praktični izpit, ostane še nadalje s plačo, ki jo je po tem zakonu dobil do naknadno položenega izpita. Čas po dvehletnem roku do naknadno položenega izpita se mu ne vračuna pri povišanju. Drugi čas stalne učiteljske službe se bo računal po položnem izpitu za osebno pokojnino in perijodično povišanje po čl. 8. teh prememb.

Člen 4. Odredbe čl. 1, 2 in 3. tega zakona se vidi samo onim stalnim učiteljem (učiteljicam), ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

Člen 5. Izstopajoč od čl. 30. zakona o narodnih šolah postanejo začasni učitelji (učiteljice) narodnih šol z kvalifikacijami predvidečimi v členu tega zakona, če imajo ob uveljavljenju zakona najmanj pet let nastanitvene službe, stalni učitelj (učiteljica) s plačo stalnega učitelja s prvim povišanjem s tem, da tekom dveh let po demobilizaciji položi učiteljski izpit, strokovni in praktični. Ko bo položil oba izpita se mu vračuna za perijodično povišanje in osebno pokojnino ves čas od 12. julija 1914 l. odnosno od imenovanja. Čas po preteku dvehletnega roka in do položanja praktičnega izpita se mu ne vračuna ne za osebno pokojnino, ne za perijodično povišanje.

Člen 6. Naredba čl. 4. tega zakona more koristiti samo onemu učitelju (učiteljici), ki bo imel do 1. maja 1912 l. nad pet službenih let.

Člen 7. Naredbe členov tega zakona morejo koristiti samo oni osebi, omenjeni v zadnjem odstavku čl. 33. zakona o narodnih šolah, če izpolnjujejo, oziroma kadar izpolnijo pogodbe predpisane v členu 1, 2. in 3. tega zakona.

Člen 8. Člen 33. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Učitelji (učiteljice) so državni uradniki. Stalnim učiteljem (učiteljicam) je začetna letna plača 2400 dinarjev, a za tem se zviša po perijodičnih poviških, katerih je devet. Prvih osem je po 300 dinarjev letno, a zadnji 200 dinarjev.

Poviški se dobivajo po preteku vsakega tretjega službenega leta tako da bo zadnja plača 5000 dinarjev.

Ko učitelj (učiteljica) izvrši 32 službenih let, se more vpokojiti s plačo 5000 dinarjev. Onim, kateri bodo delali v šoli nad 32 let, se jim da letni dodatek 400 dinarjev.

Stalni učitelj (učiteljica) se more vpokojiti tudi po preteku 10 službenih let, v slučaju dnevev ali telesne nesposobnosti ter dobi tedaj 40 odst. od svoje sistematične plače, a za vsako leto nad 10-letne službe se poviša pokojnina za 2,72 odst. O tem rešuje minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta, a na podlagi potrebnih dokazil, ki jih pošlje šolski nadzornik.

Stalni nastavljenici, ki služijo pod deset let, morejo dobiti v slučaju bolezni državno vzdrževalnino, in sicer 30 odst. od zadnje plače.

Isto plačo in pravico imajo stalni učitelji (učiteljice) službojoči v zavodu "Društvo Kralj Dečanski", v domu za sirote in v šoli mladoletnih obsojencev ter v sličnih zavodih.

Člen 9. Člen 39. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začasnim učiteljem (učiteljicam) odpade letna plača 1600 dinarjev in brezplačno stanovanje in kurjava. Do pokojnine in povišanja nimajo pravice.

Člen 10. Člen 41. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začetna letna plača namestnika znaša 1200 dinarjev letno. Po preteku vsakega četrtega leta dobe povišek 300 dinarjev. Teh poviškov je troje, tako da znaša zadnja plača 2100 dinarjev, a po preteku 35 službenih let se s isto plačo vpokoji. Pravico do pokojnino dobe po preteku 10 let stalni učitelji (učiteljice) in učiteljice, ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

Severa's Diarrhoea Remedy

Severa's Diarrhoea Remedy je polstena pasta, ki izhaja iz raznih vrstov. Izgleda kot svoja vrsta vseh vrstov, ki so v uporabi. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 50c in 1 \$c. Vseh lekarnah. Odklonite imitacije.

Severa's Diarrhoea Remedy

Severa's Diarrhoea Remedy je polstena pasta, ki izhaja iz raznih vrstov. Izgleda kot svoja vrsta vseh vrstov, ki so v uporabi. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 50c in 1 \$c. Vseh lekarnah. Odklonite imitacije.

učiteljem (učiteljicam), ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

Člen 5. Izstopajoč od čl. 30. zakona o narodnih šolah postanejo začasni učitelji (učiteljice) narodnih šol z kvalifikacijami predvidečimi v členu tega zakona, če imajo ob uveljavljenju zakona najmanj pet let nastanitvene službe, stalni učitelj (učiteljica) s plačo stalnega učitelja s prvim povišanjem s tem, da tekom dveh let po demobilizaciji položi učiteljski izpit, strokovni in praktični. Ko bo položil oba izpita se mu vračuna za perijodično povišanje in osebno pokojnino ves čas od 12. julija 1914 l. odnosno od imenovanja. Čas po preteku dvehletnega roka in do položanja praktičnega izpita se mu ne vračuna ne za osebno pokojnino, ne za perijodično povišanje.

Člen 6. Naredba čl. 4. tega zakona more koristiti samo onemu učitelju (učiteljici), ki bo imel do 1. maja 1912 l. nad pet službenih let.

Člen 7. Naredbe členov tega zakona morejo koristiti samo oni osebi, omenjeni v zadnjem odstavku čl. 33. zakona o narodnih šolah, če izpolnjujejo, oziroma kadar izpolnijo pogodbe predpisane v členu 1, 2. in 3. tega zakona.

Člen 8. Člen 33. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Učitelji (učiteljice) so državni uradniki. Stalnim učiteljem (učiteljicam) je začetna letna plača 2400 dinarjev, a za tem se zviša po perijodičnih poviških, katerih je devet. Prvih osem je po 300 dinarjev letno, a zadnji 200 dinarjev.

Poviški se dobivajo po preteku vsakega tretjega službenega leta tako da bo zadnja plača 5000 dinarjev.

Ko učitelj (učiteljica) izvrši 32 službenih let, se more vpokojiti s plačo 5000 dinarjev. Onim, kateri bodo delali v šoli nad 32 let, se jim da letni dodatek 400 dinarjev.

Stalni učitelj (učiteljica) se more vpokojiti tudi po preteku 10 službenih let, v slučaju dnevev ali telesne nesposobnosti ter dobi tedaj 40 odst. od svoje sistematične plače, a za vsako leto nad 10-letne službe se poviša pokojnina za 2,72 odst. O tem rešuje minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta, a na podlagi potrebnih dokazil, ki jih pošlje šolski nadzornik.

Stalni nastavljenici, ki služijo pod deset let, morejo dobiti v slučaju bolezni državno vzdrževalnino, in sicer 30 odst. od zadnje plače.

Isto plačo in pravico imajo stalni učitelji (učiteljice) službojoči v zavodu "Društvo Kralj Dečanski", v domu za sirote in v šoli mladoletnih obsojencev ter v sličnih zavodih.

Člen 9. Člen 39. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začasnim učiteljem (učiteljicam) odpade letna plača 1600 dinarjev in brezplačno stanovanje in kurjava. Do pokojnine in povišanja nimajo pravice.

Člen 10. Člen 41. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začetna letna plača namestnika znaša 1200 dinarjev letno. Po preteku vsakega četrtega leta dobe povišek 300 dinarjev. Teh poviškov je troje, tako da znaša zadnja plača 2100 dinarjev, a po preteku 35 službenih let se s isto plačo vpokoji. Pravico do pokojnino dobe po preteku 10 let stalni učitelji (učiteljice) in učiteljice, ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

ROJAKI!

Vesti iz stare domovine so redke in nejasne. Tem bolj nas zanima, da čujemo človeka, ki je ravnokar od tam prišel, prepotoval vse jugoslovanske province, prišel v svojem delu v stik z vsemi sleji prebivalstva in študiral tamošnje razmere, posebno pa, ako je ta človek nepristranski Amerikanec, ki goji simpatije do našega naroda.

Major GEBHART, ki je od premirja vodil v Jugoslaviji akcijo American Relief Administracije in zlasti rešilno akcijo za potrebe otroke, je ravnokar prišel iz Jugoslavije in bo v imenu American Relief Administration, Children's Relief, priredil predavanja po raznih kolonijah v Ameriki, v katerih bo povedal ameriškim Jugoslovonom o njegovih izkušnjah v Jugoslaviji, o delovanju ameriške pomožne akcije, o nevarnosti, v kateri se nahaja radi pomanjkanja pravilne hrane naš najmlajši naraščaj in kaj se je storilo in kaj treba še storiti, da se del naraščaja reši pogina.

Svoje prvo predavanje bo Major GEBHART priredil v New Yorku za tukajšnje Slovence, Hrvate in Srbe na shodu, ki se bo vršil v

BRYANT HALL
723-727 Sixth Avenue, med 41. in 42. Street
v nedelju — dne 24. avgusta — ob 2. urah popoldne.

Shodu bo prisostvoval tudi M. Edgar Rikard, ki je glavni zastopnik od American Relief Administration v Ameriki, dočim glavni ravnatelj je Mr. Herbert Hoover, ki se sedaj nahaja v Evropi.

Ako se Amerikanci toliko zanimajo za nas, je tudi naša dolžnost, da jim pokažemo, da je naše zanimanje za dobrobit naših ljudi v starem kraju še večje. Shod, ki nima nikakega političnega namena, je prirejen za newyorške Jugoslovane. Pridite torej na shod vsi, da s svojo prisotnostjo izražamo ameriškim činiteljem, kolikolenimo njih dosedanje delovanje v prid našim rojakom in jih podžigamo v nadaljevanje njihove akcije v korist ogroženemu naraščaju v Jugoslaviji.

Zlasti vi, naše ženske, katerim usoda naših otročičev v starem kraju mora biti še bližja vašemu sreu, pridite vse.

Mnogoštevilni obisk tega shoda bo v čast newyorškim Jugoslovonom in v korist trpeči mladini v stari domovini.

za vse učitelje (učiteljice) krajevstva SHS. in se razširijo na iste najpozneje do 1. decembra t. l.

Člen 11. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga Narodno predstavništvo sprejme in kraj podpiše.

Balzamirana srca in telesa Habsburžanov

Dunaj je znan radi svoje umetnosti in arhitekture bolj kot radi kake druge stvari in če bi hotel človek obiskati vse znamenite dunajske cerkve, bi rabil za to najmanj dva cela dneva.

Ena glavnih zanimivosti je slavna Kapucinska cerkev, imenovana "Maria za den Engel", ki stoji na Novem trgu. Če se približa človek tej cerkvi z bučne T. getthoff ceste, ne napravlja manj zunanost cerkve prav nobenega utisa, kajti na zunaj je cerkev nad vse priprosta. Ta majhna cerkev pa je zadnje poivališče prejšnjega avstrijskega cesarja in številnih drugih njegovih prednikov.

Ko dobi človek vstop v Kapucinsko cerkev, vidi tri prav posebne znamenitosti. Najprej je Plica Petra von Strudel iz leta 1711. Druga je tableta v spomin pattr Marka Avliana, ki je igral tako odlično, ulogno, v vojni proti Turkom, a tretja znamenitost je Zadržna večerja, delo Fuhrerja, ki visi v reflektorju.

Po številnih stopnicah navzdol ter po ozkem hodniku pride človek do kripe in ta polzemski prostor je največje zanimivosti. Stoinštirideset članov prejšnje cesarske družine počiva tukaj, a razen teh tudi nekaj drugih, ki niso pripadali cesarski družini, kot na primer baronija Kerolina Fuchs-Mollard, ki je bila vzgojiteljica otrok Marije Terezije.

Skrajno težko je popisati občutke, katere ima človek na tem mestu kajti vsaka krsta je bila pripravljena pred smrtjo dotičnega, in to je znamenitost zase. Najbolj

Za vse ostale učitelje (učiteljice) iz južne Srbije, pooblašča se minister prosvete preko glavnega prosvetnega sveta, da odredi komisijo, ki bo po premembah tega zakona o narodnih šolah, a napram kvalifikaciji dotičnih učiteljev (učiteljice) in njihovoga dela, regulirala njihov položaj. Urediti in pravniku naj služi za podlago in pri reguliranju onih slučajev, na katere se niso preje nanašali.

Člen 10. Vse odredbe o plačah po teh premembah se veljavno v celoti.

Člen 11. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga Narodno predstavništvo sprejme in kraj podpiše.

Člen 12. Začetna letna plača učitelja (učiteljice) bo enaka plači učitelja po prvem povišanju, če bo ob uveljavljenju tega zakona služil manj kot 10 let; če pa bo služil nad 10 let, mu bo enaka plači stalnega učitelja drugega perijodičnega povišanja.

Člen 13. Letna plača takega stalnega učitelja (učiteljice) bo enaka plači učitelja po prvem povišanju, če bo ob uveljavljenju tega zakona služil manj kot 10 let; če pa bo služil nad 10 let, mu bo enaka plači stalnega učitelja drugega perijodičnega povišanja.

Člen 14. Stalni učitelj (učiteljica), kateri dobi na ta način pravico do povišanja, a v dvehletnem roku od končane demobilizacije ne bo položil praktični izpit, ostane še nadalje s plačo, ki jo je po tem zakonu dobil do naknadno položenega izpita. Čas po dvehletnem roku do naknadno položenega izpita se mu ne vračuna pri povišanju. Drugi čas stalne učiteljske službe se bo računal po položnem izpitu za osebno pokojnino in perijodično povišanje po čl. 8. teh prememb.

Člen 15. Izstopajoč od čl. 29. zakona o narodnih šolah kakor tudi čl. 7. zakona o ureditvi šolskega dela radi vojne in njenih posledic, bo lahko stalni učitelj (učiteljica), ki vsled vojne ni mogel položiti praktični izpit, položil istega v roku dveh let po demobilizaciji. Nova pravila za položitev teh izpitov z ozirom na položaj povzročeno po vojni bo določil minister prosvete. Vsi bodo do tega roka imeli pravico do perijodičnih povišanj, če v času uveljavljenja tega zakona služijo najmanj pet let in izpolnjujejo ostale pogodbe čl. 26. zakona o narodnih šolah.

Člen 16. Naredba čl. 4. tega zakona more koristiti samo onemu učitelju (učiteljici), ki bo imel do 1. maja 1912 l. nad pet službenih let.

Člen 17. Naredbe členov tega zakona morejo koristiti samo oni osebi, omenjeni v zadnjem odstavku čl. 33. zakona o narodnih šolah, če izpolnjujejo, oziroma kadar izpolnijo pogodbe predpisane v členu 1, 2. in 3. tega zakona.

Člen 18. Člen 33. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Učitelji (učiteljice) so državni uradniki. Stalnim učiteljem (učiteljicam) je začetna letna plača 2400 dinarjev, a za tem se zviša po perijodičnih poviških, katerih je devet. Prvih osem je po 300 dinarjev letno, a zadnji 200 dinarjev.

Poviški se dobivajo po preteku vsakega tretjega službenega leta tako da bo zadnja plača 5000 dinarjev.

Ko učitelj (učiteljica) izvrši 32 službenih let, se more vpokojiti s plačo 5000 dinarjev. Onim, kateri bodo delali v šoli nad 32 let, se jim da letni dodatek 400 dinarjev.

Stalni učitelj (učiteljica) se more vpokojiti tudi po preteku 10 službenih let, v slučaju dnevev ali telesne nesposobnosti ter dobi tedaj 40 odst. od svoje sistematične plače, a za vsako leto nad 10-letne službe se poviša pokojnina za 2,72 odst. O tem rešuje minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta, a na podlagi potrebnih dokazil, ki jih pošlje šolski nadzornik.

Stalni nastavljenici, ki služijo pod deset let, morejo dobiti v slučaju bolezni državno vzdrževalnino, in sicer 30 odst. od zadnje plače.

Isto plačo in pravico imajo stalni učitelji (učiteljice) službojoči v zavodu "Društvo Kralj Dečanski", v domu za sirote in v šoli mladoletnih obsojencev ter v sličnih zavodih.

Člen 9. Člen 39. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začasnim učiteljem (učiteljicam) odpade letna plača 1600 dinarjev in brezplačno stanovanje in kurjava. Do pokojnine in povišanja nimajo pravice.

Člen 10. Člen 41. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začetna letna plača namestnika znaša 1200 dinarjev letno. Po preteku vsakega četrtega leta dobe povišek 300 dinarjev. Teh poviškov je troje, tako da znaša zadnja plača 2100 dinarjev, a po preteku 35 službenih let se s isto plačo vpokoji. Pravico do pokojnino dobe po preteku 10 let stalni učitelji (učiteljice) in učiteljice, ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

učiteljem (učiteljicam), ki so do 1. maja 1912. leta, služili nad pet let.

Člen 5. Izstopajoč od čl. 30. zakona o narodnih šolah postanejo začasni učitelji (učiteljice) narodnih šol z kvalifikacijami predvidečimi v členu tega zakona, če imajo ob uveljavljenju zakona najmanj pet let nastanitvene službe, stalni učitelj (učiteljica) s plačo stalnega učitelja s prvim povišanjem s tem, da tekom dveh let po demobilizaciji položi učiteljski izpit, strokovni in praktični. Ko bo položil oba izpita se mu vračuna za perijodično povišanje in osebno pokojnino ves čas od 12. julija 1914 l. odnosno od imenovanja. Čas po preteku dvehletnega roka in do položanja praktičnega izpita se mu ne vračuna ne za osebno pokojnino, ne za perijodično povišanje.

Člen 6. Naredba čl. 4. tega zakona more koristiti samo onemu učitelju (učiteljici), ki bo imel do 1. maja 1912 l. nad pet službenih let.

Člen 7. Naredbe členov tega zakona morejo koristiti samo oni osebi, omenjeni v zadnjem odstavku čl. 33. zakona o narodnih šolah, če izpolnjujejo, oziroma kadar izpolnijo pogodbe predpisane v členu 1, 2. in 3. tega zakona.

Člen 8. Člen 33. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Učitelji (učiteljice) so državni uradniki. Stalnim učiteljem (učiteljicam) je začetna letna plača 2400 dinarjev, a za tem se zviša po perijodičnih poviških, katerih je devet. Prvih osem je po 300 dinarjev letno, a zadnji 200 dinarjev.

Poviški se dobivajo po preteku vsakega tretjega službenega leta tako da bo zadnja plača 5000 dinarjev.

Ko učitelj (učiteljica) izvrši 32 službenih let, se more vpokojiti s plačo 5000 dinarjev. Onim, kateri bodo delali v šoli nad 32 let, se jim da letni dodatek 400 dinarjev.

Stalni učitelj (učiteljica) se more vpokojiti tudi po preteku 10 službenih let, v slučaju dnevev ali telesne nesposobnosti ter dobi tedaj 40 odst. od svoje sistematične plače, a za vsako leto nad 10-letne službe se poviša pokojnina za 2,72 odst. O tem rešuje minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta, a na podlagi potrebnih dokazil, ki jih pošlje šolski nadzornik.

Stalni nastavljenici, ki služijo pod deset let, morejo dobiti v slučaju bolezni državno vzdrževalnino, in sicer 30 odst. od zadnje plače.

Isto plačo in pravico imajo stalni učitelji (učiteljice) službojoči v zavodu "Društvo Kralj Dečanski", v domu za sirote in v šoli mladoletnih obsojencev ter v sličnih zavodih.

Člen 9. Člen 39. zakona o narodnih šolah se spremeni in glasi: Začasnim učiteljem (učiteljicam) odpade letna plača 1600 dinarjev in brezplačno stanovanje in kurjava. Do pokojnine in povišanja nimajo pravice.

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

13

(Nadaljevanje.)

— Torej ste ga poznali? — je vzkliknil Tibureij. — Nikdar ni govoril o vas.

Kučiljo je čutil, da je napravil veliko napako. Vsled tega je hitro odgovoril:

— Dosti sem čul govoriti o njem, kot o zelo častivrednem možu in izvrstnem stezosledu. To pač zadostuje, da ga človek odžaluje, kaj ne? Ali nisem bil jaz, ki sem vas obvestil o njegovi smrti, za katero sem slučajno izvedel?

Kljub naravnemu tonu, v katerem je dal Kučiljo ta odgovor, je delal pri tem tako sumljiv obraz, da je vrgel Tibureij nanj zelo dvomljiv pogled.

Polagoma pa so se obrnile misli mladega moža v drugo smer. Sedel je par trenutkov pogreznjen v globoke misli, ki so se poridile le iz njegove slabosti, kojih izvor pa je Kučiljo, ki je bil vedno dostopen sumnji, povsem drugače razlagal.

— Ne vem, če je to le blodnja mrlice, — je rekel Tibureij, ki je pričel zopet govoriti, a z delo se mi je v omotici, v kateri nisem imel nobenega drugega občutka kot onega razjedajočega ognja, kot da se sklanja nad mene neko sladko lice. Neki glas je zašepetal v moja ošesa par harmoničnih besed, nakar sem čutil, da je sledil ognju in mrlici osvetoželo hlad. Od onega trenutka naprej nisem čutil nobene bolečine več. Ali niste zapazili nobenega živega bitja v tej puščini? — je vprašal mladi mož, ki je govoril kot da sanja.

— Ha! Torej ni nič drugega? — je rekel Kučiljo brezbržno. — Torej ste jo videli? — je vprašal Tibureij hlastno.

— Koga? Žensko? Gotovo ne. Vi ste le mislili, da jo vidite. Kar ste občutili, je bil le zadnji krč smrti vsled žeje. Človek, ki ustre na tak način, ima občutek kot da pije s polnimi požirki.

Tibureij se je z obžalovanjem poslovil od svoje vizije, ki se prikazuje vsakemu, ki se nahaja v njegovem položaju.

V tem trenutku je pričel kazati konj Kučilja znake strahu in vznemirjenja. Dlaka se mu je jezila in približal se je svojemu gospodarju, kot da išče pri njem zavetja. Bližala se je ura, ko se ogrne temna steza s skrivnostnim veličanstvom. Že so pričeli v daljavi tuliti šakali, ko jim je naenkrat ustavljen tulenje neki močan glas: — Bil je glas ameriškega leva ali pume.

— Čujte, — je rekel Kučiljo.

Pretrpetljivo tulenje se je oglasilo z druge strani.

— Puma in jagvar sta, ki se pripravata za mrhovino vašega konja, prijatelj Tibureij, in premagani bo gotovo poskusil odškodovati se pri nas. Jaz imam le svojo puško in vi nimate sploh nobenega orožja.

— Imata svoje bodalce.

— To ne zadostuje. Splezajte za menoj na konja in glejva, da prideva odtod.

Tibureij je sledil nasvetu ter potisnil na stran svoj sum vsprito skupne nevarnosti. Kljub dvojni teži je odhitel konj Tibureija kot blisk in le še iz daljave je bilo čuti tulenje in rjovenje dve zverji, ki sta se trgali za plen.

Sedmo poglavje.

NOČNO TABORIŠČE V GOZDU.

Še dolgo je zvenelo na ušesa obeh jezdecov strašno tulenje, pomešano z žalostnim bevskanjem šakalov. Te požrečne živali se le z velikim obžalovanjem zapustile plen, za katerega sta se sedaj pulila oba kralja ameriških gozdov. Naenkrat pa je pokazal šum neke druge vrste posredovanja človeka v tem nočnem prizoru. Tulenje je naenkrat utihnilo.

— To je bil strel iz puške, — je rekel Tibureij. — Kdo pač najde zabavo na tem, da lovi po teh puščinah?

— Brez dvoma je to eden onih ameriških lovec, ki jih vidimo od časa do časa prihajati v Arispe, kjer prodajo svoje zaloge kožuhov in katerim sta jagvar in puma prav tako dobrodošel plen kot navadni šakal.

Nohena stvar ni motila slovesnega miru moči. Zvezde so migljale na nebu in pričel je pihati nekoliko hladnejši veter.

— Kam pa me hoste povedli? — je vprašal Tibureij po precej dolgem molku.

— K vodnjaku, kjer me pričakujejo nekateri prijatelji in kjer bomo ostali preko noči. Odtam, če vam je prav, pa bomo odšli v Hacienda del Venado.

— V Hacienda del Venado! — je odvrnil Tibureij, — tudi jaz grem tjakaj.

Če bi bil dan, bi videl Kučiljo, kako je mladi mož zardel. Neka srčna stvar ga je vlekla proti njegovi volji k hčeri Don Avguština.

— Ali smem vedeti — je vprašal Kučiljo svojega mladega spremljevalca, — kaj je poud vašega obiska?

Tibureij je bil v zadregi vsprito tega tako priprostega vprašanja. Sploh pa ni bil Kučiljo človek, kateremu bi zaupal tako delikatno stvar.

— Brez sredstev sem, — je odvrnil Tibureij z obotavljanjem, — ter hočem naprositi Don Avguština Peno, naj me sprejme med svoje Vaqueros (cowboys).

— Zelo žalosten posel je, katerega ste si izbrali, dragi moj. Za malo plačo staviti svoje življenje vsaki dan in v nevarnost, potikati se cele dneve po ravnini ter zmrvovati ponoči, — to je usoda vaquero-ja.

— Kaj pa naj počnem? — je vprašal Tibureij, — ali ni to življenje, katerega sem vajen? Ali nisem živel vedno v samotni pomankanju? Ali niso te hlače in ta raztrgani jopiči moje edino premoženje? Nimam niti svojega konja. Ali ni boljše biti vaquero kot ja berač?

— On niesar ne ve, — si je mislil Kučiljo. — Ali bo pač sprejel posel take vrste? Nato pa je rekel naglas:

— Dobro! Lahko vam predlagam nekaj boljšega. Vi ste v resnici izgubljen sin. Z izjemo mene bi vas nikdo ne objokoval, če bi umrl. Ali niste v svoji samotni ali osamljenosti niesar slišali o neki ekspediciji, ki se je ravnokar sestavila v Arispe?

— Ne.

— Postanite eden naših. Za tako ekspedicijo mora biti odločen deček kot so vsi dragocena pridobitev. Kar se tiče vas, napravil lahko izvrstno stezosled — in kot takega vas poznam, — ker se bili v dobri šoli, v snem mahu svojo srčno.

— Če bo pariral udarec, katerega sem mu zadal, — si je mislil mladi mož, — bo to očitno znamenje, da niesar ne ve.

Kučiljo je zasledoval s tem dvojen namen, namreč namen raziskavanja in onega osebnosti Tibureija je izpraševal ter ga skušal prikleniti nase z upanjem, da dobiček. Bandit je bil siquer prometel, a je imel dobrega nasprotnika.

— To je tako ekspedicijska iskalec zlata? — je vprašal mrzlo mladi mož.

(Dalje prihodnj.)

Novice iz Jugoslavije

Pivateljski honorarji "Matice Hrvatske"

Po odobrenju glavne skupščine "Matice Hrvatske" je sklenil društveni odbor povisati Matične pisateljske honorarje za 125-200 procentov, odgovarjajoče višini izvodov. Novi honorarji so: za izvirna pesniška dela 315-420 K, za izvirno prozo 270-360 K, za prevedeno prozo 180-240 K, za tiskana pola 16 strani in sicer stran z 32 vrstami in širino 22 centov (4 palce). Druge oblike se računajo odgovarjajoče tej velikosti. Ker "Matica Hrvatska" značajno pomažuje svoje publikacije, znanstvene in literarne, izvorne in prevade, bo vsakemu pesniku hrvatskemu književnemu delavcu zagotovljeno, da prejme za svoje delo tudi primerno nagrado.

Izvozna dovolila za konje.

Po pogodbi 33/SHS sme po dovoljenju Centralne uprave za trgovski promet z inostranstvom izdati izvozna dovolila za omejeno število konj za klanje. Izvozna dovolila se pa smejo izdati glasom pogodbe le onim trgovcem, ki so upravičeni trgovati z živino. Nadaljni pogoji so sledeči: Konji se smejo prodati le "Deutsch-österreichische Lebensmittelinstitut", ozirno onim, ki jih ta zavod za nakup živil pooblasti. Kupna cena se plača pri Warenverkehrsamt na Dunaju in Jadransko banka v Ljubljani je izplačevala prodajalca.

Stavka v spitski mestni plinarni.

Due 8. juija je izšla Spisna delavska zveza za Dalmacijo na delavstvo in občinstvo razglas, v katerem konstatira, da krivda slabega materialnega stanja plinarne in neopravičenega odpuščanja delavcev pada na upravo. Delavstvo je hotelo spor mirnim putem rešiti in ker ga ni moglo, je stopilo v stavko. V interesu delavstva in občinstva se zahteva, da se sprejme najrazodpuščene delavce, da se izvrši preiskava in odpusti one, ki delajo na škodo plinarne.

Potreba legitimacij.

Minister za notranje stvari je izdal naredbo, po kateri je treba za notranji potni promet, izvozna in vojni delov kraljevine, to je leve obali Save in Donave, potnikom kakršnokoli legitimacijo za identifikacijo osebe.

Rudarsko glavarstvo v Ljubljani

potrebne podatke o proizvajanju rudarskih kamnov v Sloveniji (črna, množina, možnost, povečanja, vrsta kamna, kvaliteta, cena, komunikacijske razmere, lastnik, kantonoloma).

Uradniki za izboljšanje svojega položaja.

Zastopniki potnih in brzojavnih uradnikov vse kraljevine so sklenili, poslati ministrskemu svetu in Narodnemu predstavništvu v Belgradu spomenico, v kateri razlože svoje stanje in zaprosijo za izboljšanje.

Bosanske razmere.

Surajevski "Glas Slobode" pri-

Občue sledečo vest iz Tuzle:

Tukajnja oblast ne pusti organiziranih delavcev pri miru. Poročali smo že, da je bilo aretiranih petnajst naših sodrugov, ki so bili izgnani, pa so se vrnili v Tuzlo, ker se je našim organizacijam po prepovedi znova dovolilo popolno delovanje. Sedaj nam je oblast 1. julija zopet izgnala deset delavcev. O grlem preganjanju bratov Stevana in Jozefa Juride, ki se nahajata med izgnanimi, bi se moglo še posebej pisati. Preganana sta bila v Srem, odtod v Blok. Tiral so ju iz kraja v kraj, od oblasti do oblasti. Čuvaji državnega reda so jim sprjeali z najgršimi psovkanji. Med potjo so ju pretepali. Ko so jih pripeljali v Blok, so ravnali z njima na uprav nečloveški način. Odvedli so ju v ječo, kjer so jih imeli zaprte celih sedemnajst dni. Izpustili so ju za nekaj časa na prosto in potem znova aretirali. Ter imeli daly časa zaprte. Nato so jih pregnali preko Broda v Bosno. Prišla sta v Kreko, kjer živi njuno oče že nad 30 let. Toda niti tu nista smela ostati. Ogledali so ju v Srem. To je le mala slika o preganjanju in mukah tukajšnjega delavstva. Posebno preganjanje rudarje, ki jih vlačijo iz kraja v kraj. In nikjer ni mesta, kjer bi upštevali delavske pritožbe. — Ta vest zgovorno kaže, kako grdo se ravna z ubogim delavstvom. Praveate srednjeveške razmere! Bosanske metode — "demokratske" vlade! Lep napredek!

Odkritja Stjepana Dojčeca o Radiću.

Brošuro "Tko je lopov, Stjepan Dojčić ili Stjepan Radić?" je izdal v lastni založbi Dojčić. Opisuje, kako se je iz patriotičnih motivov odločil za znani atentat na komisarja Skerleca, odkrivši ta svoj sklep preje tudi Stjepanu Radiću. Medtem je spisal po atentatu Radiću brošuro proti atentatu po naročilu naslednika istega komisarja bana Fodrovcyja pod naslovom: "Javna politička poruka i robdjenoj seljačkoj braći naročito u Americi i po ostaloj tuđini." Dojčić analizira vso Radićovo politiko in ga imenuje laži-republikanca.

MORNARIŠKI TAJNIK DANIELS NA HONOLULU.

Honolulu, 19. avgusta. — Bojno ladjo "New York" s katero se je pripeljal sem ameriški mornariški tajnik Daniels, so spremljale štiri križarke. Tajnik se je izkrcal ob poldnevih zjutraj.

Zdravljenje bolnih z Bolgarskim krvnim čajem

Na tisoče onih, ki so trpeli vsled žilnih, krvnih, revmatičnih boleznih in boleznih v drobu je okrevalo ter se potujilo zdrave in veselo, ker so vzeli samo poskusni zavoček tega čudovitega čisto žilničnega zdravila. Za zaprtje, bolesten glavobol, izgubo teka, nespečnost, izpehanje, krvne in ledične bolezni, se ne more nobeno zdravilo primerjati z Bolgarskim Krvnim Čajem. Vsaka družina naj bi vedno imela pri rokah zavoček, da bi ščitila družinsko zdravje. Jaz bom postal svoje veliko družinsko ščitilo, poština plačana in zavarovano, za \$1.25 ali tri škatle za \$3.15 ali šest škatel za \$5.25. Naslov: H. M. von Schilck, President Marvel Products Company 5, Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

"COSULICH"
ČRTA
DIREKTA POT V PATRAS
IN TRST.
 Potniki se lahko izkrcajo v tem ali onem pristanišču.
 Parnik ARGENTINA krog 30. avg.
 " PRES. WILSON krog 20. sept.
 " BELVEDERE krog 23. sept.
 Parniki odhajajo s pomola 7, 41. St., Brooklyn.
 Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:
PHELPS BROS. & CO.
 GENERALNI ZASTOPNIKI
 17 Battery Place, New York.
 Telefon: 550 Whitehall.

NAPRODAJ FARMA

v državi Wisconsin, 120 akrov, dobra rodovitna zemlja, ni kmetija, 40 akrov izločene zemlje za orač, nova hiša in hlev, vse s cementom podzidano, velika zidana klet pod hišo, 4 sobe in shranba za jedila, hišna oprava, vse orodje in stroji skoraj novi ter veterini stroj za vodo in veliko novo koro to za živine napajati. V hiši je peč za zgrati vodo. Velik vrt, 16 jabolčan zasajenih in nekaj grozdja, dober pašnik, dovolj lesa, 1 1/2 milje od mesta, do postaje, kjer se vse lahko prodaja, dobra trda cesta, vsa farma ograjena z žico, 3 kobilice, 6 goved, 4 prašiči, 40 kokoši, dve bušlje rži, 8 akrov koruze, 3 akre krompirja, 10 ton mrve z delno mešanico in še dovolj ovsa, koruze in krompirja za kmeti se od lanskega leta, dobra pitna voda in zdravo podnebje. Vse skupaj se prodaja za \$1700, \$3200 taloj, ostalo pa na lahke obroke. Prodaj zato, ker sem sam in mislim oditi v stari kraj. Pisma naslovite: Joseph Smothers, Millston Wis.

POZOR! POZOR!

Iskal je nov občirni cenik
DOMAČIH ZELIŠČNIH ZDRAVIL
 (priporočeni po Šupniku Knežpu.)
 Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.
 Za cenik bo vodnik k vašemu zdravju. Pišite ponj še danes. Pošljem ga brez plačno.
MATH. PEZDIR,
 Box 772, City Hall St., NEW YORK, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za Senaske laze kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila strastejo v 6th tednih kranj, gosti in dolgi lasje kakor tudi moškimi krami brki in brada in ne bodo odpadali in osteli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bole, tura, krasne in grinte, potne noge, kurja očesa, osebline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uprabe rabil, mu jamčim na \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nastoj.

Kranj Kolođer za leto 1919 vrnemo nastoj, pošljite 3 cente na pošto rno.

JACOB WAHČIČ
 6702 Bouna Ave. NE, Cleveland, O

Rojakom v Cleveland, in sploh v državi Ohio naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik!

PAMETEN ČLOVEK
 je tisti, kateri se obrne za na vet k tistemu, ki je izurjen v svoji stroki. Vešč stroke more biti le tisti, kateri se je svoje stroke učil: 2 tisti, kateri je svojo stroko prakticiral najmanj 5 let; 3. tisti, kateri je s svojim delom dokazal da stvar res razume in dela v korist naroda.

MATIJA SKENDER, JAVNI NOTAR.

5227 Butler St., Pittsburgh, Pa., je v svoji stroki že 10 let na istem mestu. Te stroke je je neil in praktičar celo življenje za korist rojakov v Ameriki. Če veš za boljšega in pravičnejšega notarja v Ameriki, ne hodi k Skenderu. Ali pazi na svoj denar! Tudi pazi na to, da ne bo notar Skender moral popravljati, kar ti drugi nepravilne svetujejo in urede. To zadnje si je vredno zapomniti, da ne bo potem nepotrebnih misli, žalosti in prekljanja po naši mirni obočici. **Preskrbi pasuje Slovincem in Hrvatom.**

Adam Malinar, rodom Hrvat iz sela Selište, broj 28, pošta Slunaj, Hrvatska, Jugoslavija, želi izvedeti za naslov svojega žene in otroka, ki sta ostala v Butte, Mont., leta 1914, ko je on sel pogleda v stari kraj. Radi nastale vojne ni mogel nazaj in tudi ne dopisovati. Če kdo izmed rojakov ve, kje se nahajata njegova žena in otrok, naj mi blagovolji naznaniti na zgornji naslov. (21-22-8)

Radi bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SLUGA, doma iz Velikega Brda na Primorskem. Pred nekaj časa se je nahajal v Pennsylvaniji, zdaj pa ne vem, kje je, zato prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da mi ga poroča. Joe Sluga, Box 106, Mount Jewett, Pa. (21-23-8)

Iščem svojega brata JOŽEFA KRAJČE, doma iz vasi Ločce, občina Osilnica, okraj Kočevje. Pred dvema letoma je bil zaposlen pri Fayette Co. v Pennsylvaniji. Cenjene rojake, ki vedo za njega, prosim, da ga opozore, da ga iščem. — Mrs. Mary Kubar, 7006 East 17. St., Kansas City, Mo. (21-23-8)

Radi bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA ŽNIDARŠIČ, doma je iz vasi Kal pri St. Petru na Notranjskem. Prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — John Belovec, Box 38, Mount Clare, W. Va. (21-23-8)

V STALNO DELO

sprejemam dva krojaska pomočnika, in sicer enega za delati suktnje, plača od kosa \$10, enega pa za delati male kose in likati obleke, plača na teden od \$24 do \$25 — A Fortuna, krojač, 67 Iron St., Johnstown, Pa. (21-27-8)

NAPRODAJ FARMA

80 akrov, vsa obdelana, 6 akrov krompirja, 7 akrov koruze, 12 akrov ovsa, vsakovrtnega salija, češnje, bruske, jabolane; hiša s 4 sobami, 2 hleva, svinjak, kokošnik, žbunec, 3 konji, 6 krav, ena telica, 7 prašičev, 200 kokoši ter vsi stroji. Več se poizve pri lastnici: Agnes Novak, R. F. D. 22, Freedom Station, Ohio. (21-23-8)

Radi bi izvedel za naslov ANTONA MUHVIČ, doma od Zurl, občina Osilnica, Lunske leto sva skupaj delala v Piekens, W. Va.

Prosimo, če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. — John Poje, R. 2, Morgan City, Miss.

Iščem brata MARTINA ZAKRAJSEK, doma iz vasi Boščeje na Notranjskem. Njegovo zadnje bivališče je bilo Evelyth, Minn. Prosim, da se naj oglasi, ako bere ta oglas, ako pa kateri Slovincov ve za njegov naslov, je naprosen, da ga mi naznani za kar bom zelo hvaležen. — Mike Zakrajšek, L. Box 94, Aliquippa, Pa. (20-21-8)

Miei Merič poročena Vahtar iz Ljutomera na Spod Štajerskem išče svojega brata MELHARDA MERIČ, kateri se je naselil v Ameriki pred 15. leti. Ako kateri rojakov ve za njegov naslov, naj ga olagovoli naznaniti njegovi sestri, ali naj se pa sam oglasi na sledeči naslov: Miei Vahtar (roj. Merič), Čevljarska ulica št. 2, H. nadstr., Ljubljana, Jugoslavija. (19-21-8)

Radi bi izvedel, kje se nahaja ANTON LIČEN, doma iz vasi Sv. Martin št. 39, fara Ribemberk. Imam mu za sporočiti od njegovega očeta in matere iz stariga kraja. Prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve za njegove naslov, naj mi naznani. — Joseph Birsa, Box 747, Carru, 52, Richwood, W. Va. (19-21-8)

Iščem svojega moža JOŽEFA VIČIČ, doma iz Brezja pri Cerknici na Notranjskem. Že več let mi ni nič pisal. Prosim cenjene rojake po širni Ameriki da bi mi, ako kdo ve za njegov naslov, naznanili njegovo bivališče, za kar mi bom jako hvaležen, ali pa naj mi sam piše ker mi imam mnogo domačih važnih stvari za povedati. Moja naslov je: Marjeta Vičić, pri Cerknici, Jugoslavija, ali pa naj piše mojemu bratu: Frank Jerman, 739 East 165 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (19-21-8)

PROŠNJA IZ SIBIRIJE.

Slavnemu uredništvu "Glas Naroda" v New Yorku.

Obručam se na Vas, ako bi bili tako vladni in dali v Vaš cenjeni list "Glas Naroda", da iščem iz Sibirije, kjer sem pri 1. jugoslovanskega polku, nahajajočem se v Tomsku, svoje štiri brate, kateri so se nahajali leta 1914, na Ely, Minn., in katerih imena so: Martin Frane, Ivan in Alojzij Lesar, podomače Potočeni iz Kopa pri Ribnici na Kranjskem. Cenjene rojake, kateri jih poznajo, prosim, da jih opozore na to prošnjo, ali pa ako sami žitajo, naj se mi javijo na sledeči naslov:

Josip Lesar, Feldser v Lazaretu 1 jugoslovanskega polka, Gorod TOMSK, Siberia. (19-21-8)

VAŽNO ZA POTNIKE.

Vse one rojake, ki so namenjeni potovati v stari kraj, opozarjamo na odlok jugoslovanskega konzulata, da se za nedoločen čas ne bodo izdajali potni listi za Slovence in Hrvatje. Zato naj ostanejo na svojem mestu, dokler ta odlok ne bo razveljavljen in bomo to objavili v Glas Naroda. Oni pa, ki imajo že jugoslovanski potni list, lahko potujejo, naj pa nas najprej vprašajo za pojasnila.

IŠČEM DOBRE DOGANJE.

Imam dober les v Texas, ki leži visoko, dobra studenska voda, brez močvirja ali poudnjaj. Plačam najboljšo ceno in imam dela za tri leta. — Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.

POJASNILO.
 Kadar rabite ure ali kako drugo stvar ali pravo potniko glasno Columbia gramofona in kraljske plahe, obrnite se na našega rojaka IVAN PANK, 34 MAIN STREET, CONEDAUOH, Pa. Dobili boste politno blago in se ne bo od kaznil za vaš denar.

PIŠITE MU PO ČEMER.

V STARO DOMOVINO
 se sedaj lahko piše. Ako potrebujete pooblastila, kupoprodajne pogodbe, vknjižbe ali intabulacije, izbrise ter razne druge dokumente, obrnite se na mene. **MOJA PRAKTIČNA IZKUSNJA VAM GARANTIRA DOBRO DELO.**

ANTON ZBAŠNIK
 JAVNI NOTAR
 102 Behwell Building, Pittsburg Pa. — Corner Diamond and Grand Sts. (Nasproti Court House.)

"ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVIŠJI SLOVENSKI DNEVNIK V IZR. DELAVAH.

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.
 KLINI SLOVENSKE GOVORNE ZDRAVNIŠKE SPECIJALISTE MOŠKIH BOLEZNI

...Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznih. Jaz sem se zdravil nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in sprejeti vaše bolezen, zato vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 25 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških boleznih. Zato se morate popolnoma zaupati na mene, moja zdravila pa so, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite k meni.

Jaz odpravim astmatsko kri, mialgijo in Rege po točeni, koleno v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, žilne bolezni, celulozost, boleznih v mehurju, ledicah, jetrah in ledenih, rmanica, revmatizma, kašar, sloto kilo, nadohno šid.

Moje zdravilo ure cel v poudeljih, avdian in potitih od 5. ure zjutraj do 8. popoldne. V točeni, zdraviti in celovati od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Od nedeljav do 8. ure popoldne. Po polni noči zdraviti. Priznati zdravilo. Ne pozabite ime in naslov!

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Naslovni drugi zdravilski razloži točkati, da vas razumijo. Jaz imam hrvatsko in iz slovenske jezika, zato vam lahko zdravim, jaz vam razumim.

Uporabite Glas Naroda.